

**Výzkum potřebnosti sociálních služeb a služeb
navazujících na Konicku 2019-2021**

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Výzkum potřebnosti sociálních služeb a služeb navazujících na Konicku 2019-2021

Obsah

Úvod	3
1. Výzkum uživatelů a veřejnosti sociálních služeb a služeb navazujících na Konicku	5
1.1 Metodologie výzkumu	5
1.2 Charakteristika souboru uživatelů a potenciálních uživatelů sociálních služeb a služeb navazujících	6
1.3 Informovanost o sociálních službách a službách navazujících	11
1.4 Požadované sociální služby a služby navazující	14
1.5 Připlácení za služby	16
1.6 Využívané sociální služby a služby navazující, spokojenost s jejich dostupností	19
1.7 Shrnutí	24
2. Výzkum zadavatelů sociálních služeb a služeb navazujících na Konicku	26
2.1 Charakteristika souboru zadavatelů sociálních služeb a služeb navazujících	26
2.2 Poskytované sociální služby a služby navazující včetně specifikace cílových skupin	26
2.3 Požadavky obcí s ohledem na sociální služby a služby navazující	30
2.4 Podpora veřejné informovanosti	36
2.5 Ekonomická situace obcí	39
2.6 Shrnutí	39
3. Výzkum poskytovatelů sociálních služeb a služeb navazujících na Konicku	41
3.1 Charakteristika souboru poskytovatelů sociálních služeb a služeb navazujících	41
3.2 Analýza typů služeb a jejich kapacity, čekací doba pro poskytnutí služby	41
3.3 Rozdělení služeb dle cílových skupin	47
3.4 Chybějící články v oblasti sociální péče	51
3.5 Požadavky poskytovatelů sociálních služeb a služeb navazujících	61
3.6 Personální zajištění služeb	66
3.7 Analýza finančních toků do sociálních služeb	69
3.8 Shrnutí	77
Závěrečná sociotechnická doporučení	79
Seznam zkratk	81

Úvod

Cílem předloženého výzkumu bylo komplexně zpracovat potřebnost sociálních služeb s ohledem na potřeby uživatelů, zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb, včetně analýzy finančních toků do sociálních služeb. Analýza byla realizována ve vztahu k pravidlům Akčního plánu Olomouckého kraje, který je prováděcím předpisem Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2018-2020 a v souladu s Minimálními kritérii plánování rozvoje sociálních služeb na krajské úrovni.¹

Kvalitativní výzkum potřebnosti sociálních služeb na Konicku slouží pro následnou:

- identifikaci potřebnosti sociálních služeb ke tvorbě cílů a opatření na Konicku;
- tvorbu návrhu Akčního plánu na území SO ORP Konicka.

Kvalitativní výzkum potřebnosti služeb vychází zejména z následujících podkladů:

- Terénní výzkumné šetření na Konicku mezi veřejností a uživateli služeb, mezi poskytovateli služeb a zadavateli služeb
- Výkaznictví a ekonomické agendy poskytovatelů služeb a obcí
- Akční plán Olomouckého kraje
- SPRSS OK 2018–2020
- Minimální kritéria plánování rozvoje sociálních služeb na krajské úrovni
- Další podklady na regionální úrovni

Výzkumná zpráva se dělí do tří oblastí:

- Výzkum uživatelů a veřejnosti sociálních služeb a služeb navazujících na Konicku
- Výzkum zadavatelů sociálních služeb a služeb navazujících na Konicku
- Výzkum poskytovatelů sociálních služeb a služeb navazujících na Konicku

Metodologie

Předložený výzkum byl zpracován prostřednictvím nejnovějších a veřejně dostupných dat, z údajů získaných v součinnosti s objednatelem, rovněž z výzkumných šetření se zástupci poskytovatelů i veřejnosti a uživatelů sociálních služeb.

Použita byla metoda „Desk research“ s ohledem na analýzu tematických celků, např. ve vztahu k dokumentům např. „Minimální kritéria kvality plánování rozvoje sociálních služeb na krajské úrovni“, rovněž „Akční plán rozvoje sociálních služeb Olomouckého kraje na rok 2019“. S ohledem na terénní výzkumná sociologická šetření byl použitý integrovaný sociologický výzkum. V integrované výzkumné strategii je kladen důraz na interakce všech participujících v průběhu výzkumu. Specificky se jednalo o převahu kvalitativních výzkumných technik v oblastech prováděných hloubkovým dotazováním, dále s převahou kvantitativních výzkumných technik v oblastech řešených dotazníkovým šetřením.

Výzkumně proběhla samostatná terénní šetření prostřednictvím respondentů, zástupců poskytovatelů sociálních služeb a služeb navazujících, rovněž uživatelů sociálních služeb a služeb navazujících, dále obyvatel na Konicku jako potenciálních uživatelů sociálních služeb.

¹ Dále v souladu s vyhláškou 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů dle přílohy č. 3 k této vyhlášce.

Byly realizovány řízené rozhovory prostřednictvím dotazníkového šetření, které umožňovaly dotázaným osobám zvážit zkoumanou problematiku a někteří dotazovaní občané měli možnost vyjádřit se i k okolnostem, které pro ně osobně aktuálně problémové nebyly. Interakce dotázaných a tazatelů měly také za následek, že si dotazovaní uvědomovali, že o jejich stanovisko je zájem a mohou přispět svým vyjádřením k naplnění cíle, který byl výzkumem realizován.

1. Výzkum uživatelů a veřejnosti sociálních služeb a služeb navazujících na Konicku

1.1 Metodologie výzkumu

Výzkum mezi uživateli a potenciálními uživateli (veřejností) sociálních služeb a služeb navazujících na Konicku byl realizován v průběhu června – srpna 2018. Jednalo se o provedení kvantitativního výzkumu prostřednictvím dotazníkového šetření face to face. Cílem sociologického výzkumu bylo analyzovat názory a zkušenosti uživatelů a potenciálních uživatelů služeb. Výzkumným cílem bylo vyhledat potřeby uživatelů služeb a veřejnosti ve vztahu k sociálním službám a službám navazujícím na Konicku.

Výzkumný soubor tvořilo 312 jedinců žijících na Konicku. Jednalo se zejména o občany, kteří již sociální služby využívají nebo využívali (aktuální nebo bývalí klienti různých organizací či zařízení). Dále o občany, kteří dosud sociální služby nevyužívali, případně měli informace o sociálních službách či službách navazujících zprostředkované prostřednictvím osoby blízké, která tyto služby využívala.

Na základě řízených rozhovorů byli respondenti souboru uživatelů služeb zařazeni pouze do jedné z šesti cílových skupin. S ohledem na organizační strukturu subjektů SPRSS na Konicku, na strukturu řídicí skupiny, která je zaměřena na tři pracovní skupiny, jimiž jsou „Senioři a osoby se zdravotním postižením“, „Osoby sociálně vyloučené“ a „Rodiny s dětmi a mládež“, bylo použito pro výzkumné šetření jednak podrobnější třídění s více cílovými skupinami a podskupinami včetně skupiny veřejnost, tak třídění se třemi cílovými/pracovními skupinami odpovídající struktuře pracovních skupin na Konicku.

Dotazované osoby mohly spadat do více cílových skupin, např. do skupiny osob se zdravotním postižením a zároveň mezi seniory. Nicméně byla volena vždy pouze jedna cílová skupina podle volby respondenta. V zásadě starší lidé jsou vystaveni různým zdravotním omezením a na nich záleží, jak svoje zdravotní omezení přijímají a podle toho se také zařazují do konkrétní cílové skupiny.²

Výzkumný soubor byl získán prostřednictvím stratifikovaného výběrového šetření, pomocí něhož bylo zajištěno optimální rozložení charakteristik a obsahové pokrytí předmětu zkoumání. S jednotlivými občany byly provedeny osobní strukturované rozhovory prostřednictvím tazatelské sítě. Síť tazatelů byla sestavena z osob, jejichž osobnostní i profesionální kvality zvyhodňovaly vést řízené rozhovory s ohledem na výzkumný cíl.

Pro řešení úkolu byla použita integrovaná výzkumná strategie s převahou kvantitativních postupů. Datová struktura výzkumného souboru obsahovala 312 záznamů a 86 znaků, celkem 26 832 číselných údajů.

² Pro analytickou činnost bylo použito podrobnější třídění více cílových skupin, které bylo v některých situacích transformováno s ohledem na danou strukturu řídicí skupiny na Konicku.

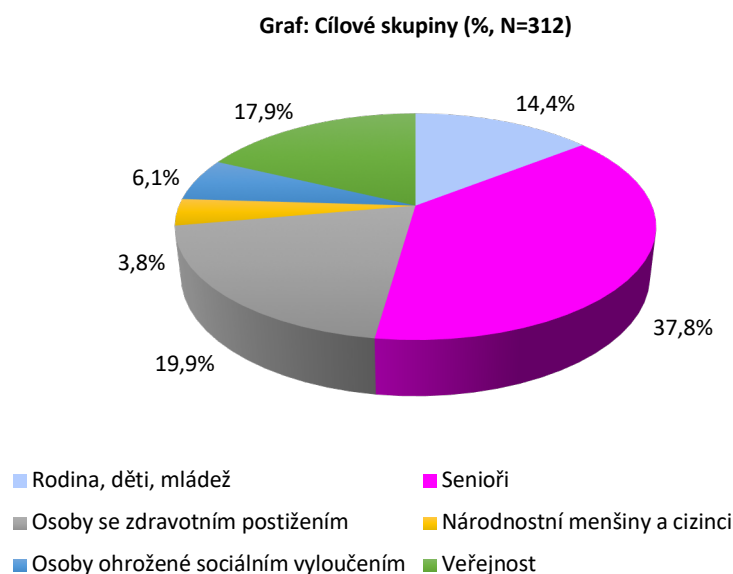
Z dat byly odvozeny sekundární kvalitativní údaje, které byly podkladem pro další analytické zpracování. Obsahové analýze byly podrobeny též informace verbálního charakteru.

1.2 Charakteristika souboru uživatelů a potenciálních uživatelů sociálních služeb a služeb navazujících

Výzkumný soubor tvořilo 312 jedinců žijících na Konicku. V souboru uživatelů byli zastoupeni občané náležející do následujících cílových skupin:

1. Rodina, děti, mládež
2. Senioři
3. Osoby se zdravotním postižením
4. Národnostní menšiny a cizinci
5. Osoby ohrožené sociálním vyloučením
6. Veřejnost

Téměř dvě pětiny dotázaných (37,8 %) náleží seniorské cílové skupině a o něco menší podíl (19,9 %) náleží osobám se zdravotním postižením. Necelá pětina dotázaných 14,4 % patří v souboru cílové skupině rodina, děti a mládež. Následuje skupina veřejnost se 17,9 %, osoby ohrožené sociálním vyloučením (6,1 %) a národnostní menšiny (3,8 %). Členění cílových skupin v podílovém vyjádření představuje následující graf.

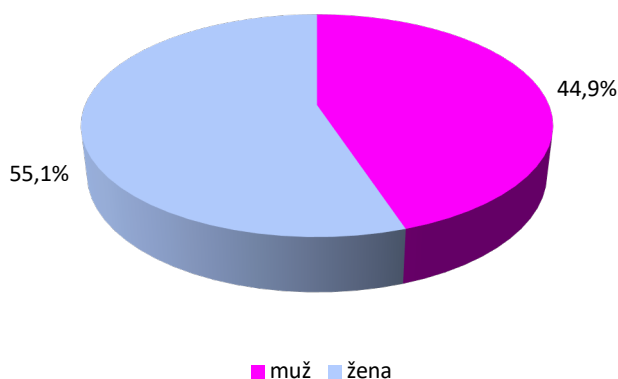

Zdroj: Sociotrendy

Pohlaví

Pohlaví dotázaných bylo ve výzkumném souboru zastoupeno s mírně vyšším podílem žen (55,1 %).

Graf: Pohlaví (N = 312)

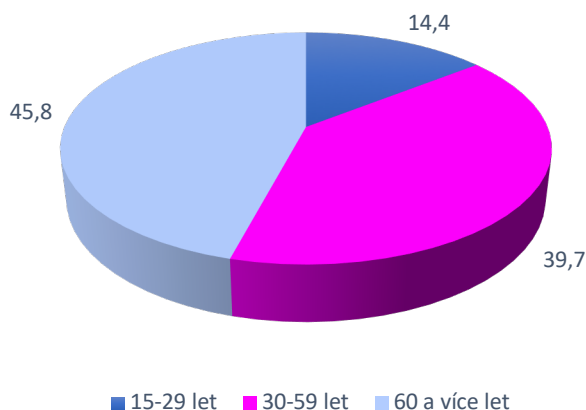

Zdroj: Sociotrendy

Věk

Necelá třetina dotázaných byla ve věku do 29 let. V další věkové kategorii produktivního věkového rozmezí se nacházely dvě pětiny dotázaných (40 %) a necelá polovina dotázaných (46 %) se nacházela ve věku nad 60 let.

Graf Kategorizovaný věk (N =312)

Zdroj: Sociotrendy

Necelá polovina dotázaných odráží seniorskou cílovou skupinu, která též reprezentuje věk seniorů v rozmezí 60 a více let. Téměř pětina dotázaných se pohybuje ve věku 46-59 let (16,3 %). Přibližně čtvrtina souboru reprezentuje věkovou skupinu 30-45 let. Ve věku 18-29 let se pohybuje desetina souboru respondentů (10,9 %). Nejmenší podíl tvoří patnácti až

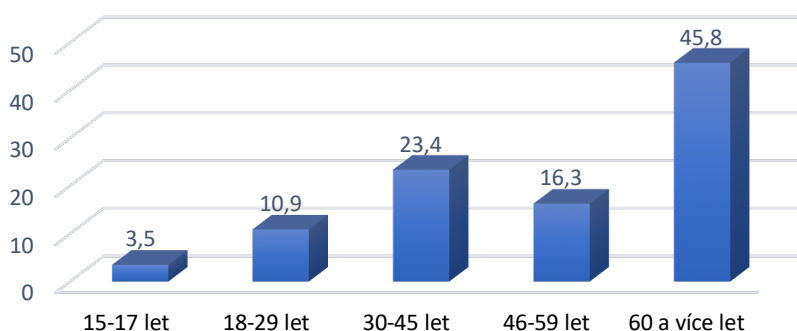
sedmnáctiletí, a to 3,5 % ze všech respondentů. Podrobné věkové členění je uvedeno v tabulce a grafu níže.

Tabulka: Kategorizovaný věk (N = 312)

	Počet	%
15-17 let	11	3,5
18-29 let	34	10,9
30-45 let	73	23,4
46-59 let	51	16,3
60 a více let	143	45,8
Celkem	312	100

Zdroj: Sociotrendy

Graf: Věkové rozložení (% , N = 312)

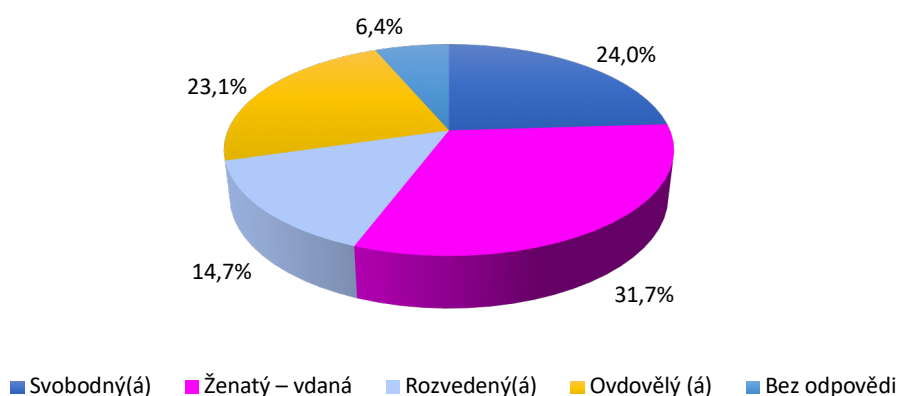

Zdroj: Sociotrendy

Rodinný stav

Nejčtenější zastoupení ve výzkumném souboru, a to téměř třetinu tvoří osoby seztané (31,7 %), následuje téměř čtvrtina svobodných (24 %). Rozvedených respondentů je ve výzkumném souboru 14,7 % a necelá čtvrtina dotázaných (23,1 %) náležela ovdovělým.

Graf: Rodinný stav (% , N = 312)

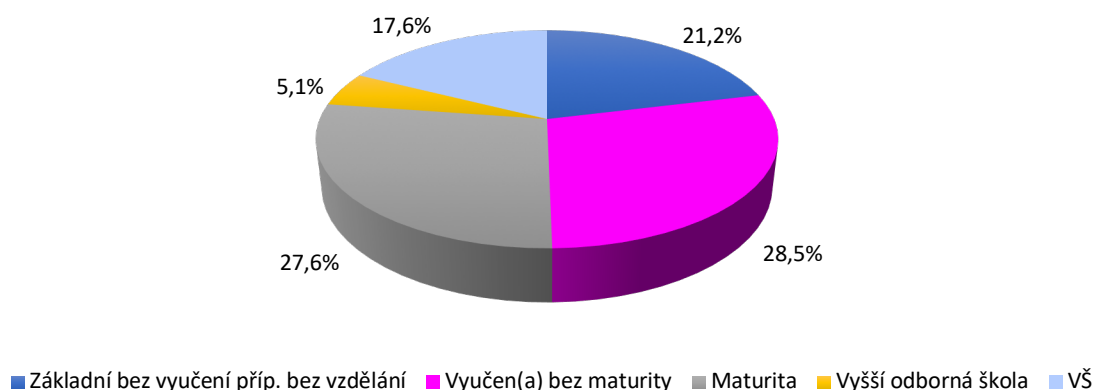

Zdroj: Sociotrendy

Vzdělání

U dosaženého vzdělání více než pětina dotázaných uvádí základní vzdělání bez vyučení, případně bez vzdělání (21,2 %). Více než čtvrtina dotázaných uvádí vyučení (bez maturity, 28,5 %), obdobně více než čtvrtina dotázaných uvádí maturitu (27,6 %). Vyšší, než středoškolské vzdělání má více než pětina dotázaných.

Graf: Nejvyšší dokončené vzdělání (% , N = 312)

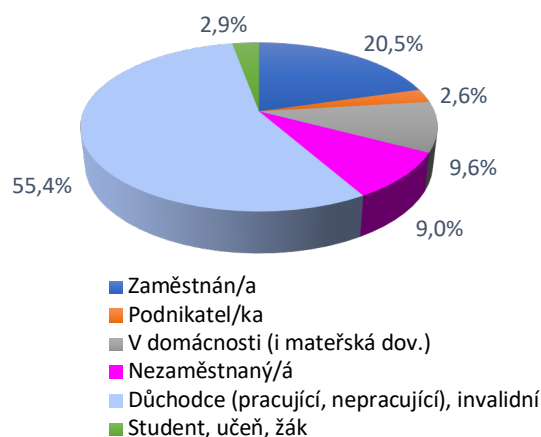

Zdroj: Sociotrendy

Pracovní pozice

Pracovní pozice respondentů je uvedena v následujícím grafu. Největší podíl dotázaných patřil osobám pobírajícím důchod (55,4 %). Následovaly osoby zaměstnané a podnikatelé, které tvořily téměř čtvrtinu souboru. Necelou desetinou byly zastoupeny osoby v domácnosti (9,6 %). Menší podíl dotázaných tvořili nezaměstnaní a následovaly ostatní cílové skupiny v nejmenším zastoupení.

Graf: Pracovní pozice (% , N = 312)

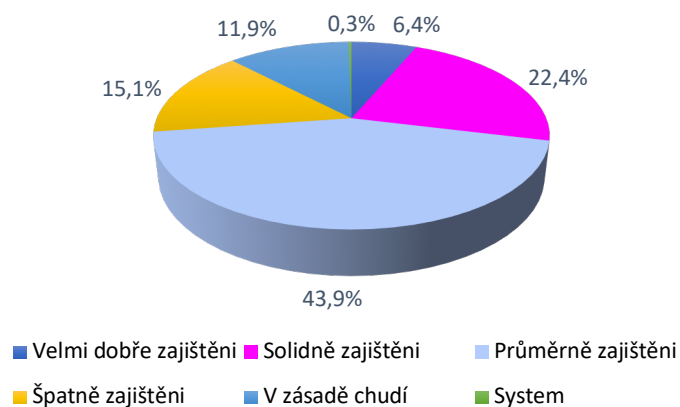
Zdroj: Sociotrendy

Materiální zajištění domácnosti

Materiální zajištění domácností, ve kterých respondenti žijí, bylo zjišťováno jako blíže nespecifikované. Šlo o subjektivní pohled dotázaných, kdy respondenti zvážili velikost příjmů a majetku ve své domácnosti, který je důležitý pro jejich celkovou životní orientaci. Dá se předpokládat, že spíše spokojená veřejnost se bude setkávat s menšími problémy a problematickými situacemi než ti, kteří budou subjektivně nespokojeni.

Materiální zajištění domácnosti je celkově vnímáno u téměř poloviny dotázaných (43,9 %) jako „průměrně zajištěné“ a více než pětina dotázaných (22,4 %) uvedla lépe než průměrné zajištění. Větší desetina dotázaných naopak uvedla špatné zajištění (15,1). Ostatní varianty nižších podílů jsou uvedeny v následujícím grafu.

Graf: Materiální zajištění domácnosti (% , N = 312)

Zdroj: Sociotrendy

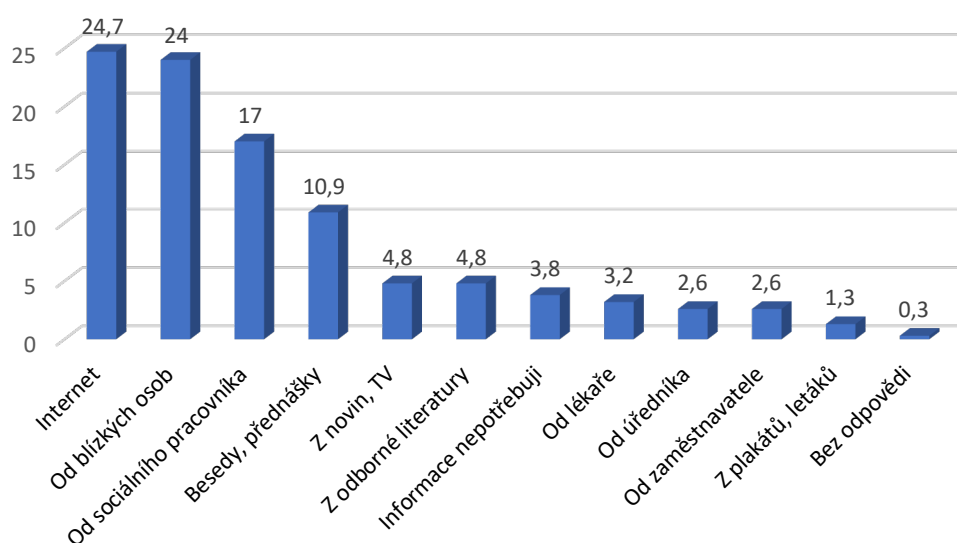
1.3 Informovanost o sociálních službách a službách navazujících

Dostatek informací o službách Zdroje informací o sociálních službách a službách navazujících

Respondenti byli dotazováni, na koho by se mohli obrátit o informace o službách, jestliže by se dostali do složité životní situace. Byly jim nabídnuty možnosti výběru osob či institucí a pro vyjádření intenzity byla nabídnuta stupnice s rozmezím 1 až 5, kdy symbol 1 označoval „rozhodně ano“, ..., 5 „rozhodně ne“.

Více než pětina veřejnosti vyhledává prvotní informace na internetu (24,7 %). Stejně tak více než pětina osob vyhledává informace od svých blízkých, tedy od manžela/manželky, rodičů, dětí, rodiny a blízkých přátel (24 %). Poměrně velký podíl, téměř pětina a zejména uživatelé, hledá informace od sociálních pracovníků (17 %). Dále jsou oblíbeným zdrojem informací tematické besedy a přednášky např. o zdraví, přičemž ty vyhledává desetina respondentů (10,9 %). Ostatní možnosti jsou uvedené v grafu a tabulce níže.

Graf: Zdroj pro získání prvotní informace o využívané sociální službě a službě navazující (% , N = 312)

Zdroj: Sociotrendy

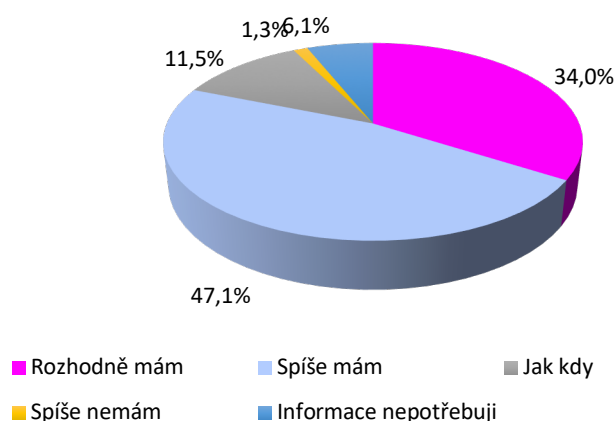
Tabulka: Zdroj pro získání informací o využívané sociální službě a službě navazující podle pořadí

	Počet	%
Internet	77	24,7
Od blízkých osob	75	24
Od sociálního pracovníka	53	17
Besedy, přednášky	34	10,9
Z novin, TV	15	4,8
Z odborné literatury	15	4,8
Informace nepotřebuji	12	3,8
Od lékaře	10	3,2
Od úředníka	8	2,6
Od zaměstnavatele	8	2,6
Z plakátů, letáků	4	1,3
Bez odpovědi	1	0,3
Celkem	312	100

Zdroj: Sociotrendy

Dostatek informací o službách a službách navazujících

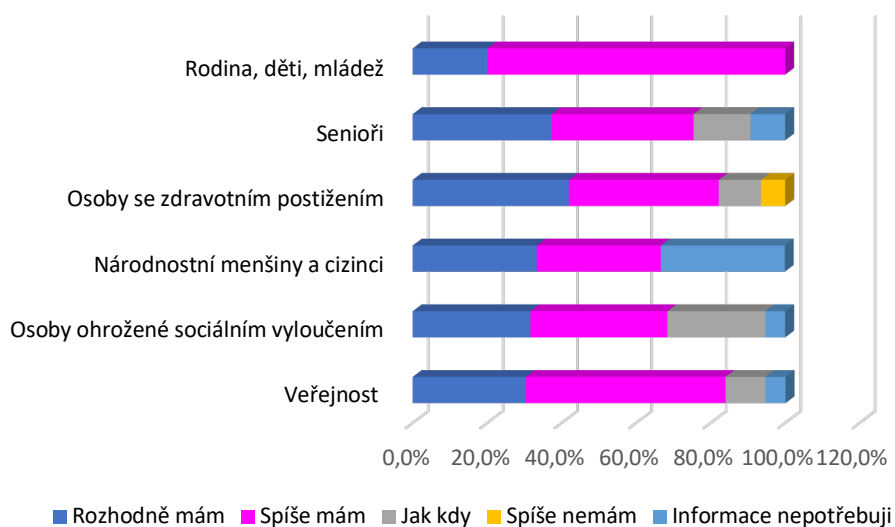
S ohledem na informovanost mezi další otázky patřilo téma přiměřenosti neboli dostatku informací o sociálních a navazujících službách. Informovanost u veřejnosti, která již má povědomí o službách je poměrně vysoká. Dostatek informací spíše má téměř polovina respondentů, tedy 47,1 %. Třetina respondentů odpověděla, že informace rozhodně má, do této skupiny zejména náleží osoby se zkušeností se sociálními službami. Větší desetina informacemi disponuje dle potřeby a na otázku odpověděla „jak kdy“ 11,5 % dotázaných. Menší desetina dotázaných uvedla, že informace nepotřebuje. Kompletní přehled výroků je uveden v grafu níže.

Graf: Dostatek informací o poskytovaných sociálních službách (% , N = 312)

Zdroj: Sociotrendy

Informace o poskytovaných službách všechny cílové skupiny rozhodně nebo spíše mají. Dotázaní spadající do skupiny osoby se zdravotním postižením uvedli, ačkoliv v malém podílu, že informace spíše nemají. Podrobné údaje jsou uvedeny v grafu níže.

Graf: Dostatek informací o poskytovaných sociálních službách podle cílových skupin (N = 312)

Zdroj: Sociotrendy

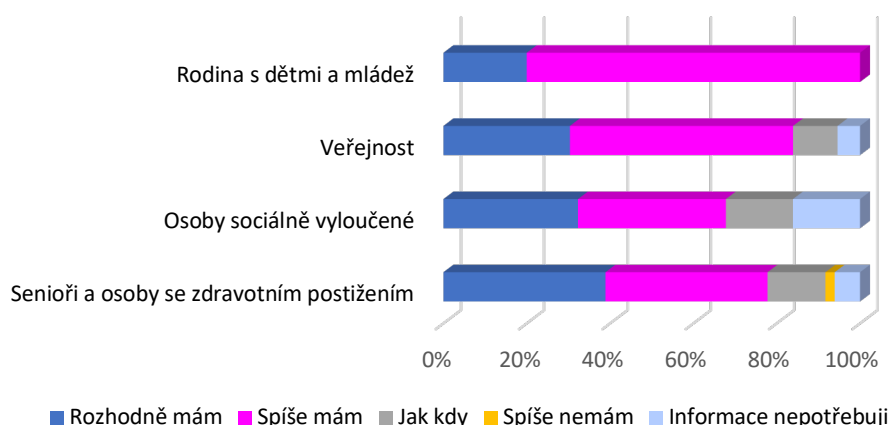
Tabulka: Dostatek informací o poskytovaných sociálních službách podle cílových skupin

Cílová skupina	Rozhodně mám	Spíše mám	Jak kdy	Spíše nemám	Informace nepotřebuji
Rodina, děti, mládež	20,0 %	80,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Senioři	37,3 %	38,1 %	15,3 %	0,0 %	9,3 %
Osoby se zdravotním postižením	41,9 %	40,3 %	11,3 %	6,5 %	0,0 %
Národnostní menšiny a cizinci	33,3 %	33,3 %	0,0 %	0,10 %	33,4 %
Osoby ohrožené sociálním vyloučením	31,6 %	36,8 %	26,3 %	0,0 %	5,3 %
Veřejnost	30,4 %	53,6 %	10,6 %	0,0 %	5,4 %

Zdroj: Sociotrendy

Informace o poskytovaných službách je níže uvedeno dle třídění s ohledem na strukturu pracovních skupin.

Graf: Dostatek informací o poskytovaných sociálních službách dle pracovních skupin

Zdroj: Sociotrendy

Tabulka: Dostatek informací o poskytovaných sociálních službách dle pracovních skupin

Cílová skupina	Rozhodně mám	Spíše mám	Jak kdy	Spíše nemám	Informace nepotřebuji
Rodina s dětmi a mládež	20,0 %	80,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Senioři a osoby se zdravotním postižením	38,9 %	38,9 %	13,9 %	2,2 %	6,1 %
Osoby sociálně vyloučené	32,3 %	35,5 %	16,1 %	0,0 %	16,1 %
Veřejnost	30,4 %	53,6 %	10,6 %	0,0 %	5,4 %

Zdroj: Sociotrendy

1.4 Požadované sociální služby a služby navazující

Na dotaz, jaké sociální služby nebo služby navazující by si respondenti přáli, neboť jim chybí či někomu blízkému z jejich okolí, případně na jaké typy služeb se poskytovatelé sociálních služeb nebo služeb navazujících mají v budoucnu zaměřit, případně zda by měla být vybudována další zařízení, neboť tuto oblast považují za problémovou, odpovídali dotázaní prostřednictvím výběru konkrétních služeb podle toho, které služby si přáli nejvíce.

Ze seznamu služeb, který jim byl nabídnut, zároveň respondenti označili intenzitu důležitosti služby na školní stupnici (*1 nejdůležitější služba, 2 velmi důležitá, 3 středně důležitá, 4 méně důležitá, 5 nedůležitá služba*).

Za nejdůležitější služby bylo považováno:

- Rozšíření služeb pro soběstačnost jedince
- Bydlení pro nízkopříjmové osoby a rodiny
- Podpora výchovy dětí, vedení domácnosti
- Vybudování bytů pro krátkodobé bydlení pro občany v životní krizi
- Odstraňování technických bariér

- Specifické programy pro mladé rodiny s dětmi
- Dluhové poradenství
- Vybudování denního centra
- Rozšíření nabídky pro využití volného času a společenských kontaktů pro různé skupiny občanů
- Rozšíření služeb pro seniory a jejich rodiny

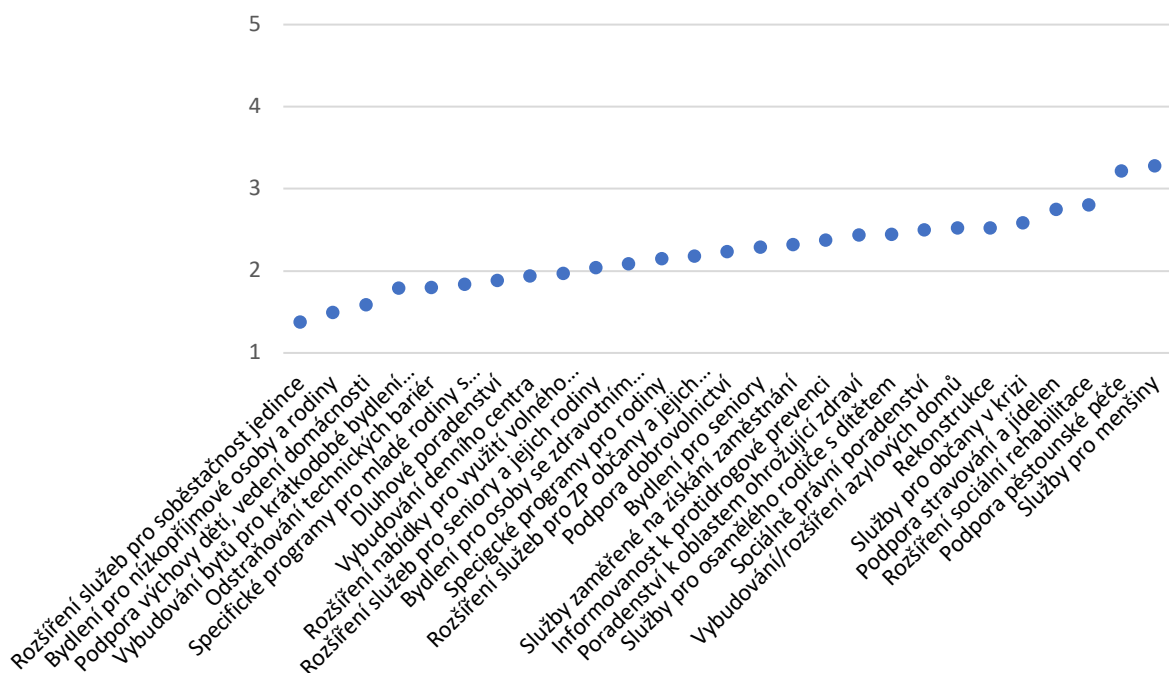
Seznam služeb podle pořadí nejvyšší intenzity důležitosti z pohledu uživatelů je uveden v následující tabulce.

Tabulka: Seznam všech služeb podle pořadí nejvyšší intenzity důležitosti

	Počet odpovědí	Index potřeby
Rozšíření služeb pro soběstačnost jedince	40	1,38
Bydlení pro nízkopříjmové osoby a rodiny	20	1,5
Podpora výchovy dětí, vedení domácnosti	37	1,59
Vybudování bytů pro krátkodobé bydlení pro občany v životní krizi	19	1,79
Odstraňování technických bariér	44	1,8
Specifické programy pro mladé rodiny s dětmi	88	1,84
Dluhové poradenství	46	1,89
Vybudování denního centra	31	1,94
Rozšíření nabídky pro využití volného času a společenských kontaktů pro různé skupiny občanů	114	1,97
Rozšíření služeb pro seniory a jejich rodiny	46	2,04
Bydlení pro osoby se zdravotním postižením	32	2,09
Specifické programy pro rodiny	20	2,15
Rozšíření služeb pro ZP občany a jejich rodiny	40	2,18
Podpora dobrovolnictví	29	2,24
Bydlení pro seniory	77	2,29
Služby zaměřené na získání zaměstnání	38	2,32
Informovanost k protidrogové prevenci	29	2,38
Poradenství k oblastem ohrožující zdraví	18	2,44
Služby pro osamělého rodiče s dítětem	38	2,45
Sociálně právní poradenství	26	2,5
Vybudování/rozšíření azylových domů	38	2,53
Rekonstrukce	17	2,53
Služby pro občany v krizi	27	2,59
Podpora stravování a jídelen	24	2,75
Rozšíření sociální rehabilitace	26	2,81
Podpora pěstounské péče	18	3,22
Služby pro menšiny	18	3,28

Zdroj: Sociotrendy

Graf: Požadované sociální služby a služby navazující dle indexu potřeby (podle pořadí nejvyšší důležitosti 1 nejdůležitější služba, ..., 5 nedůležitá služba).

Zdroj: Sociotrendy

1.5 Příplácení za služby

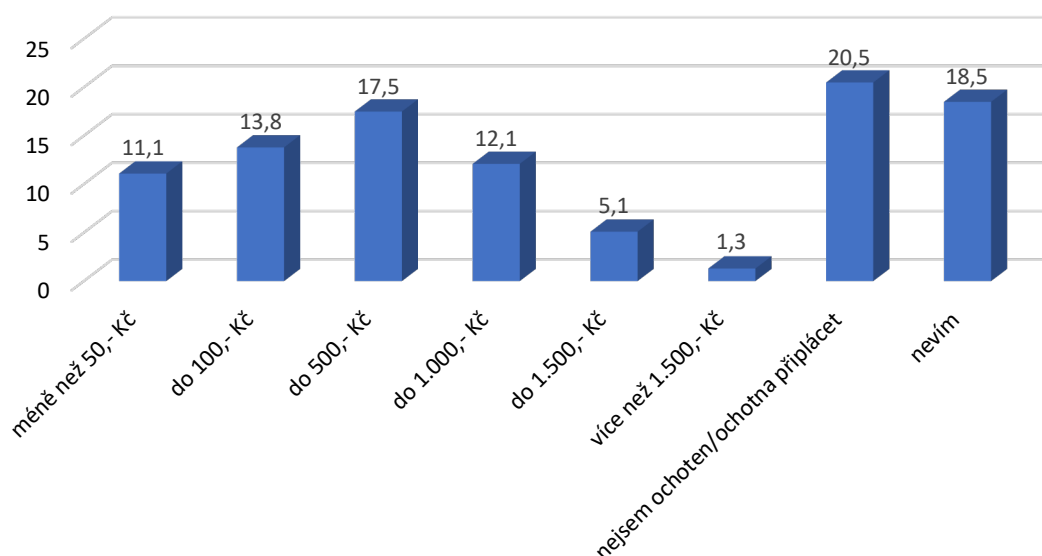
Účelem dotazu na ochotu měsíčně připlácet (mimo příspěvek na péči) do určité částky za měsíc za služby bylo zjistit reakci respondentů na možnost připlácení. Druh služeb, za které by se mělo připlácet, záměrně uváděn nebyl. Je zřejmé, že by se mohlo jednat o celou řadu služeb, od náročných ošetrovatelských služeb, až po jednoduché služby, jako je např. zajištění nákupu potravin.

Téměř pětina respondentů (18,5 %) neví, jakou částkou by byla ochotna připlácet za služby. Nicméně částku do 500,- Kč (tj. v rozmezí 50,- Kč až 500,- Kč) jsou ochotny přispívat více než dvě pětiny dotázaných.

Desetina dotázaných (11,1 %) je ochotna připlácet částkou do 50,- Kč. Z těch uživatelů služeb, kteří jsou ochotni za služby připlatit, odpovídá nejvyšší počet uživatelů částce do 500,- Kč.

Pětina respondentů se vyjádřila tak, že není ochotna přispívat žádnou finanční částkou. Částku více než 1 500,- Kč uvedlo pouze 5,1 % respondentů. Podrobné údaje jsou uvedeny v následujícím grafu.

Graf: Ochota připlácet za služby (% , N = 312)

Zdroj: Sociotrendy

Ochota přispívat za služby je závislá³ na příslušnosti respondenta ke konkrétní cílové skupině. Necelá pětina dotázaných nebyla ochotna za služby přispívat. Dvě pětiny osob náležejících do skupiny „rodina, děti a mládež“ by byly ochotny přispívat částkou 50,- případně do 100,- Kč, v menších podílech částky zahrnující možnosti od 500,- Kč do 1000,- Kč. Vyšší částky, případně negativní odpovědi uvedeny nebyly. Osoby se zdravotním postižením by byly ochotny přispívat částkami v rovnoměrných podílech od 50,- do 1500,- Kč, přičemž více než pětina z nich by byla ochotna připlácet i částkou do 500,- Kč.

Téměř dvě třetiny ze skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením by nebyly ochotny za služby přispívat žádnou částkou. Z těch, kteří by byli ochotni přispívat, se jednalo o malé podíly do 100,- Kč.

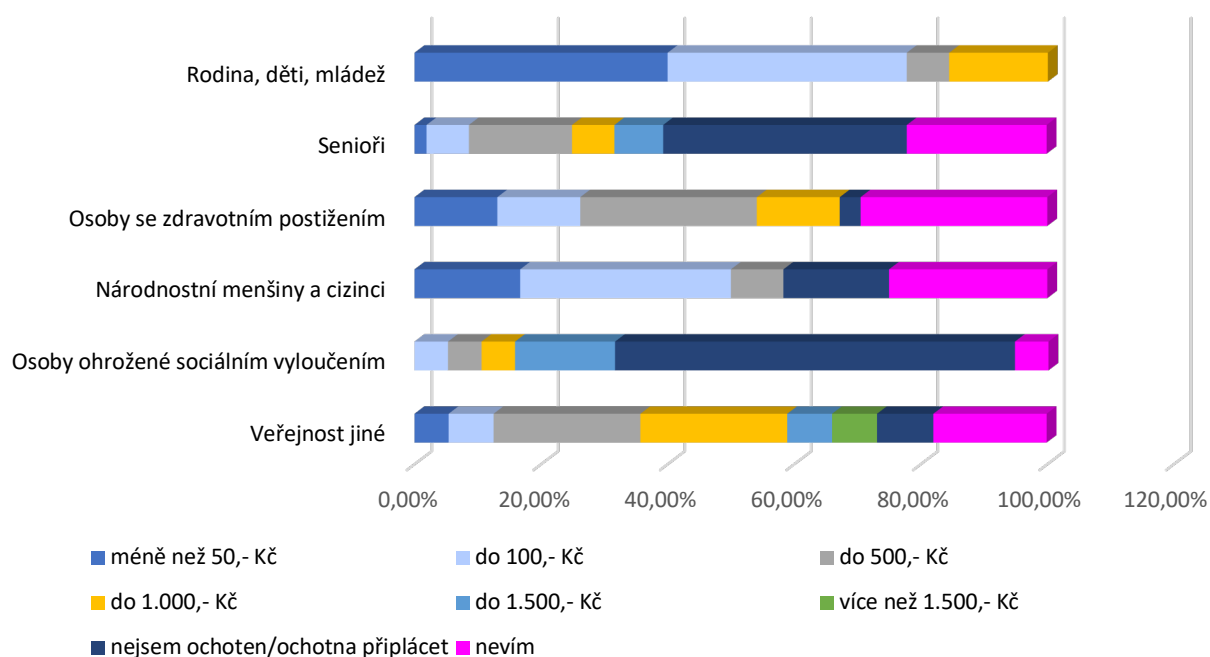
Více než třetina seniorů není ochotna přispívat na služby žádnou částkou, méně, než čtvrtina z nich neví, zda by přispívala. Ze seniorů, kteří byli ochotni přispívat na služby, se jednalo o částku do 500,- Kč

Třetina osob ze skupiny osob národnostní menšiny a cizinci by byla ochotna přispívat částkou do 100,-Kč. Čtvrtina informaci neuvedla a necelá pětina by nebyla ochotna přispívat žádnou částkou.

Veřejnost by byla ochotna přispívat částkami od 500,- do 1000,- Kč. Necelá pětina neví, zda by přispívala.

³ Byly zjištěny statisticky významné rozdíly, $\chi^2=195,1$, statistická významnost je menší než 0,05, což značí závislost proměnných „cílová skupina“ a připlácení za služby.

Graf: Ochota připlácet za služby podle cílových skupin (% , N = 312)

Zdroj: Sociotrendy

Tabulka: Ochota připlácet za služby podle cílových skupin (% , N = 511)

	méně než 50,- Kč	do 100,- Kč	do 500,- Kč	do 1.000,- Kč	do 1.500,- Kč	více než 1.500,- Kč	nejsem ochoten/ochotna připlácet	nevím
Rodina, děti, mládež	40,0 %	37,8 %	6,7 %	15,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Senioři	1,9 %	6,8 %	16,3 %	6,7 %	7,7 %	0,0 %	38,5 %	22,1 %
Osoby se zdravotním postižením	13,1 %	13,1 %	27,9 %	13,1 %	0,0 %	0,0 %	3,3 %	29,5 %
Národnostní menšiny a cizinci	16,7 %	33,3 %	8,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	16,7 %	25,0 %
Osoby ohrožené sociálním vyloučením	0,0 %	5,3 %	5,3 %	5,3 %	15,8 %	0,0 %	63,2 %	5,3 %
Veřejnost	5,5 %	7,1 %	23,2 %	23,2 %	7,1 %	7,1 %	8,9 %	17,9 %

Zdroj: Sociotrendy

1.6 Využívané sociální služby a služby navazující, spokojenost s jejich dostupností

Respondenti byli dotazováni na využívání různých sociálních i navazujících služeb, které jim byly předloženy obecným seznamem. Jednalo se o služby, s nimiž měli buď osobní nebo zprostředkovanou zkušenost prostřednictvím blízkých osob, či přítel a známých. Účelem bylo zjistit, jak se uživatelé a veřejnost staví k sociálním službám a službám navazujícím, prostřednictvím využívání služeb a jejich rámcové spokojenosti se službami.

Z odpovědí dotázaných vyplynulo, že nejvíce byly využívány domovy pro seniory, kluby seniorů, azylové domy, sociální poradenství, volnočasové aktivity, pečovatelská služba a dluhové poradenství. Podíl využívání služeb je uveden v tabulce.

Tabulka: Využívání sociálních služeb a služeb navazujících

Sociální služby a služby navazující	Podíl využívání
Domovy pro seniory (§ 49)	55,1
Kluby seniorů	26,0
Azylové domy (§ 57)	17,6
Sociální poradenství (§ 37)	14,7
Volnočasové aktivity	10,6
Pečovatelská služba (§ 40)	10,3
Dluhové poradenství	10,3
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče (§ 52)	9,9
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (§ 62)	9,9
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (§ 65)	9,0
Domovy se zvláštním režimem (§ 50)	6,7
Sociálně zdravotní služby	5,8
Chráněné dílny	5,1
Mateřské (rodinné) centrum	4,8
Osobní asistence (§ 39)	4,5
Šatníky	4,5
Svoz občanů	4,2
Jídelny	2,9
Odlehčovací služby (§ 44)	2,6
Telefonická krizová pomoc (§ 55)	2,6
Sociálně psychiatrické služby	2,6
Podpora samostatného bydlení (§ 43)	2,2
Služby následné péče (§ 64)	2,2
Půjčování kompenzačních pomůcek	2,2
Chráněné bydlení (§ 51)	1,9
Raná péče (§ 54)	1,9
Terénní programy (§ 69)	1,9
Denní stacionáře (§ 46)	1,6
Kontaktní centra (§ 59)	1,6
Tlumočnické služby (§ 56)	1,3
Sociální rehabilitace (§ 70)	1,3

Zdroj: Sociotrendy

Respondentů jsme se dotazovali na spokojenost s využívanými službami, pokud s nimi mají zkušenost. Využívané služby byly hodnoceny indexem spokojenosti, které jsou uvedeny v následující tabulce. Index se může pohybovat v rozmezí 1 až 5. Čím více je hodnota indexu blíže 1, tím více je respondent s odpovídající službou spokojen. Velikost indexu spokojenosti s konkrétní službou, kterou respondent používá nebo používal, je celkově příznivá, záleží však na typu služby a také na počtu jedinců, kteří službu hodnotili.

Velká spokojenost využívaných služeb byla zaznamenána s indexem spokojenosti do hodnoty 1,5 a to se službami: Terénní programy, Denní stacionáře, Pečovatelská služba, Volnočasové aktivity, Sociálně zdravotní služby, Dluhové poradenství, Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež. Další pořadí služeb dle spokojenosti je uvedeno v tabulce níže.

Tabulka: Využívané sociální služby podle pořadí s jejich spokojeností (1 = největší spokojenost, ..., 5 = nespokojenost)

	Počet odpovědí	Index potřeby
Terénní programy (§ 69)	6	1,33
Denní stacionáře (§ 46)	5	1,4
Pečovatelská služba (§ 40)	32	1,41
Volnočasové aktivity	33	1,42
Sociálně zdravotní služby	18	1,44
Dluhové poradenství	32	1,47
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (§ 62)	31	1,48
Jídelny	9	1,56
Domovy pro seniory (§ 49)	172	1,57
Azylové domy (§ 57)	55	1,58
Mateřské (rodinné) centrum	15	1,6
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče (§ 52)	31	1,61
Chráněné bydlení (§ 51)	6	1,67
Raná péče (§ 54)	6	1,67
Sociální poradenství (§ 37)	46	1,7
Podpora samostatného bydlení (§ 43)	7	1,71
Půjčování kompenzačních pomůcek	7	1,71
Kluby seniorů	81	1,72
Telefonická krizová pomoc (§ 55)	8	1,75
Tlumočnické služby (§ 56)	4	1,75
Sociální rehabilitace (§ 70)	4	1,75
Sociálně psychiatrické služby	8	1,75
Osobní asistence (§ 39)	14	1,79
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (§ 65)	28	1,79
Kontaktní centra (§ 59)	5	1,8
Chráněné dílny	16	1,81
Svoz občanů	13	1,85
Odlehčovací služby (§ 44)	8	1,88

Domovy se zvláštním režimem (§ 50)	21	1,9
Šatníky	14	1,93
Služby následné péče (§ 64)	7	2

Zdroj: Sociotrendy

Dostupnost služeb

Spokojenost respondentů s dostupností služeb, které využívají nebo je již někdy využívali, případně využívá či využíval někdo blízký, byla zjišťována prostřednictvím dotazů na celkovou spokojenost s jednotlivými charakteristikami používaných služeb (viz následující tabulka). Spokojenost byla ohodnocena tak, že byla zvolena „známka 1“, jestliže byli respondenti s odpovídající charakteristikou služeb velmi spokojeni a „známku 5“ vybrali v případě, že byli velmi nespokojeni.

Seznam spokojenosti respondentů se všemi charakteristikami služeb prostřednictvím „indexu spokojenosti“ je uveden v tabulce níže. Čím více je hodnota indexu blíže 1, tím je pro respondenta potřeba více uspokojena a služba je pro něj dostupná.

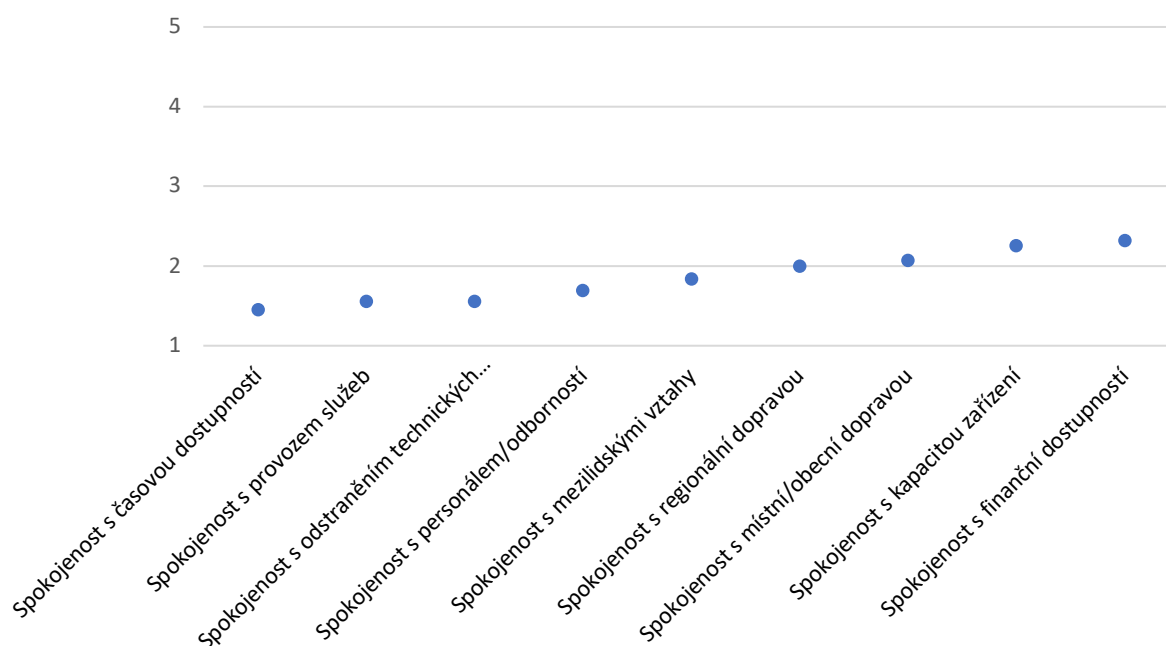
Všechny hodnocené charakteristiky dosahují vysokého ohodnocení a pohybují se celkově v rozmezí známek od 1,45. Jedná se o spokojenost s časovou dostupností, spokojenost s provozem služeb atd. Nejhuře jsou hodnoceny kapacita služeb a finanční dostupnost, jedná o známku poměrně dobrou a to 2,3. Komplexní hodnocení je uvedeno v tabulce a odpovídajícímu grafu níže.

Tabulka: Hodnocení dostupnosti služeb – Index spokojenosti s charakteristikami služeb (Čím více je hodnota indexu blíže 1, tím je pro respondenta potřeba více uspokojena a služba je pro něho dostupná.)

	Počet odpovědí	Index spokojenosti
Spokojenost s časovou dostupností	127	1,45
Spokojenost s provozem služeb	135	1,56
Spokojenost s odstraněním technických bariér	161	1,56
Spokojenost s personálem/odborností	178	1,69
Spokojenost s mezilidskými vztahy	141	1,84
Spokojenost s regionální dopravou	145	2
Spokojenost s místní/obecní dopravou	178	2,07
Spokojenost s kapacitou zařízení	129	2,26
Spokojenost s finanční dostupností	168	2,32

Zdroj: Sociotrendy

Graf: Index spokojenosti s používanými službami (Rozmezí 1 až 5; čím menší číslo, tím větší spokojenost)

Zdroj: Sociotrendy

U spokojenosti s dostupností služeb podle cílových skupin, nejmenší spokojenost byla zjištěna mezi seniory s kapacitou zařízení (dostatek lůžek, sociálních a odborných pracovníků, čekací doby apod.), index dosáhl hodnoty 3,5, resp. 2,8, což je již v oblasti nespokojenosti, podobné se týká i veřejnosti, kdy index dosahuje hodnoty 2,8.

Spokojenost s finanční dostupností byla dle dotázaných relativně nižší u všech cílových skupin, nejnižší u osob ohrožených sociálním vyloučením.

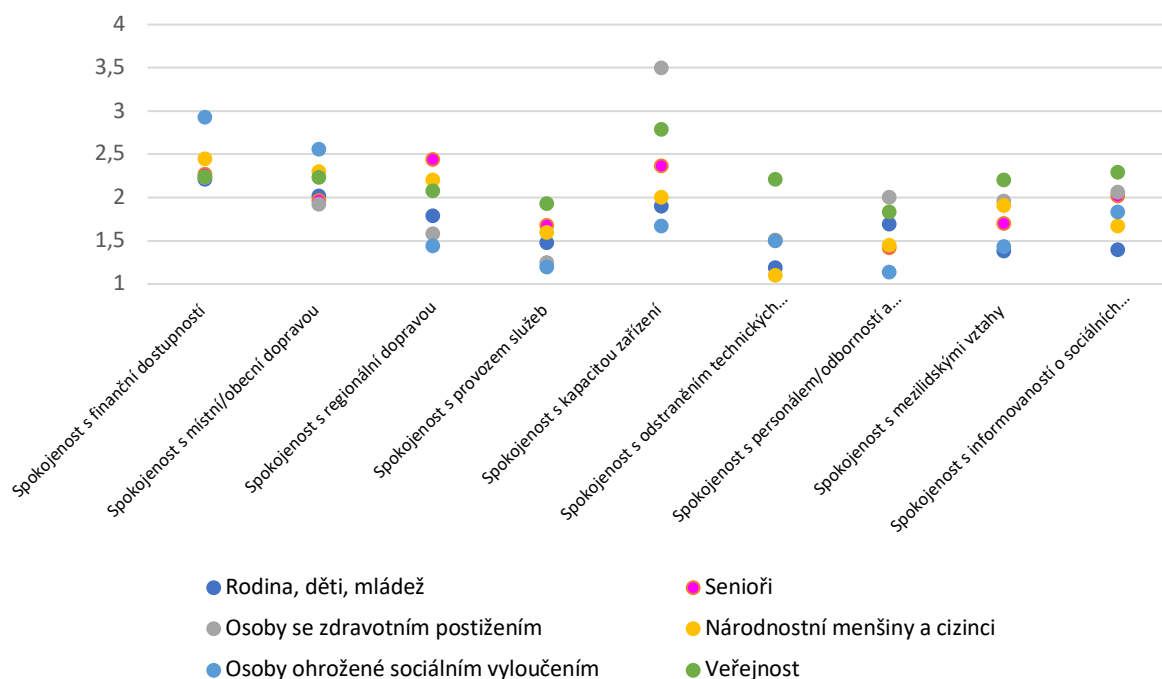
U cílových skupin byla zjištěna nižší spokojenost u charakteristik dosahujících hodnotu vyšší než 2, jak je patrné z grafu a tabulky níže. Celkově však lze konstatovat, že spokojenost se pohybuje v průměrných hodnotách.

Tabulka: Index spokojenosti s dostupností služeb dle jejich charakteristik podle cílových skupin (Rozmezí 1 až 5; čím menší číslo, tím větší spokojenost)

Cílová skupina a dostupnost podle charakteristik služeb	Rodina, děti, mládež	Senioři	Osoby se zdravotním postižením	Národnostní menšiny a cizinci	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Veřejnost
Spokojenost s finanční dostupností (např. služby nejsou drahé, případně se většinou neplatí)	2,21	2,27	2,23	2,45	2,93	2,24
Spokojenost s místní/obecní dopravou (např. v dosahu MHD do 10 min chůze)	2,02	1,97	1,92	2,3	2,56	2,23
Spokojenost s regionální dopravou (např. do 30 min jízdy autobusem/ dopravním prostředkem)	1,79	2,44	1,58	2,2	1,44	2,08
Spokojenost s provozem služeb (např. je vhodné rozmezí provozní doby)	1,48	1,68	1,25	1,6	1,2	1,93
Spokojenost s kapacitou zařízení (je dostatek lůžek, sociálních a odborných pracovníků, není nutno dlouho čekat, pod.)	1,9	2,37	3,5	2	1,67	2,79
Spokojenost s odstraněním technických bariér (v zařízeních)	1,19	1,51	1,5	1,1	1,5	2,21
Spokojenost s personálem/odborností a kvalifikací	1,69	1,42	2	1,45	1,14	1,83
Spokojenost s mezilidskými vztahy (ochotou, komunikací apod.)	1,38	1,7	1,96	1,91	1,43	2,2
Spokojenost s informovaností o sociálních službách	1,4	2,02	2,06	1,67	1,83	2,29

Zdroj: Sociotrendy

Graf: Index spokojenosti s dostupností služeb dle jejich charakteristik podle cílových skupin
(Rozmezí 1 až 5; čím menší číslo, tím větší spokojenost)

Zdroj: Sociotrendy

1.7 Shrnutí

- Výzkumný soubor uživatelů sociálních služeb a služeb navazujících a veřejnosti jako potenciálních uživatelů služeb tvořilo 312 jedinců žijících na Konicku. V souboru byli zastoupeni občané náležející do cílových skupin: *rodina, děti, mládež, senioři, osoby se zdravotním postižením, národnostní menšiny a cizinci, osoby ohrožené sociálním vyloučením a veřejnost*.
- Materiální zajištění domácnosti, ve které respondenti žijí, je celkově vnímáno u téměř poloviny dotázaných jako „průměrně zajištěné“, více než pětina dotázaných (22,4 %) uvedla lepší než průměrné zajištění a více než desetina dotázaných naopak uvedla špatné zajištění.
- Dostatek informací o sociálních službách a službách navazujících má téměř polovina respondentů. Třetina respondentů odpověděla, že informace rozhodně má. Větší desetina informacemi někdy má, někdy nemá. Menší desetina z dotázaných uvedla, že informace nepotřebuje.
- Zdrojem pro získání informací z oblasti služeb je u čtvrtiny dotázaných internet. Jako další informační zdroj v obdobném podílu byly uvedeny osoby blízké. Zejména uživatelé služeb hledají informace u sociálních pracovníků. Dalšími informačními zdroji byly besedy a přednášky, také hromadné sdělovací prostředky.

- Za nejdůležitější služby bylo považováno zejména rozšíření služeb pro soběstačnost jedince, bydlení pro nízkopříjmové osoby a rodiny, podpora výchovy dětí, vedení domácnosti, vybudování bytů pro krátkodobé bydlení pro občany v životní krizi, odstraňování technických bariér, specifické programy pro mladé rodiny s dětmi, dluhové poradenství, vybudování denního centra, rozšíření nabídky pro využití volného času a společenských kontaktů pro různé skupiny občanů a rozšíření služeb pro seniory a jejich rodiny.
- Cílem dotazu na ochotu měsíčně připlácet (mimo příspěvek na péči) do určité částky za měsíc za služby bylo zjistit reakci respondentů na připlácení. Částku do 500,- Kč (tj. v rozmezí 50,- Kč až 500,- Kč) jsou ochotny přispívat více než dvě pětiny dotázaných. Desetina dotázaných je ochotna připlácet částkou pouze do 50,- Kč. Pětina respondentů se vyjádřila tak, že není ochotna přispívat na služby žádnou finanční částkou.
- Velká spokojenost využívaných služeb byla zaznamenána s indexem spokojenosti do hodnoty 1,48 se službami: Terénní programy, Denní stacionáře, Pečovatelská služba, Volnočasové aktivity, Sociálně zdravotní služby, Dluhové poradenství, Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež.
- Spokojenost respondentů s dostupností služeb, které využívají nebo je již někdy využívali, případně využívá či využíval někdo blízký, byla zjišťována prostřednictvím dotazů na celkovou spokojenost s jednotlivými charakteristikami používaných služeb. Všechny hodnocené charakteristiky dosahovaly vysokého hodnocení a pohybovaly se celkově v rozmezí známek 1,45, což je spokojenost s časovou dostupností služeb, až po spokojenost s finanční dostupností, která je relativně nejhorší, a to 2,32.

2. Výzkum zadavatelů sociálních služeb a služeb navazujících na Konicku

2.1 Charakteristika souboru zadavatelů sociálních služeb a služeb navazujících

Metodologie výzkumu

Výzkum mezi zadavateli sociálních služeb a služeb navazujících na Konicku byl realizován v průběhu července – srpna 2018. Z pohledu typu výzkumu šlo o kvantitativní výzkum formou dotazníkového šetření. Výzkum byl doplněn o analýzu dokumentů a kvalitativní výzkumné metody (individuální interview).

Cílem šetření bylo zmapovat potřeby obcí náležejících do ORP Konice především s ohledem na sociální služby využívané obyvateli obcí, chybějící články v oblasti péče, jaké typy sociálních služeb a služeb navazujících, dle názoru zadavatelů, pro jednotlivé cílové skupiny chybějí apod.

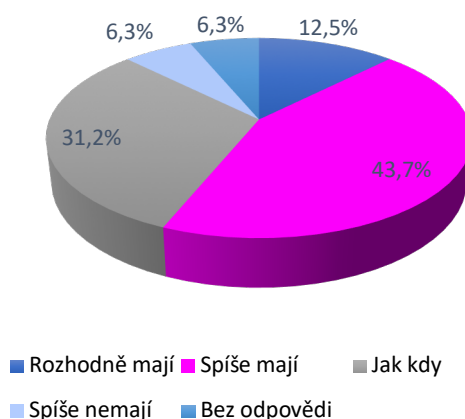
Pro účast ve výzkumu byli osloveni všichni zadavatelé služeb na Konicku dle seznamu, jednalo se o záměrný vyčerpávající výběr. Výzkumného šetření se účastnilo 16 obcí z celkového počtu 21 oslovených obcí na Konicku, tj. 76 % respondentů z cílového souboru. Respondenty byli starostové obcí nebo jejich pověření zástupci.

2.2 Poskytované sociální služby a služby navazující včetně specifikací cílových skupin

Informovanost o sociálních službách a službách navazujících

Informovanost o službách je jednou z důležitých podmínek pro správné fungování systému a zajišťuje hladký transfer uživatelů služeb a vyšší srozumitelnost a orientaci ve službách. Více než polovina obcí (60 %) uvedla, že občané spíše nebo rozhodně mají informace o službách. Občasné informace (jak kdy) má třetina (33,3 %) obyvatel. Informace obyvatelé spíše nemají uvedla necelá desetina obcí (6,7 %). Informovanost o službách z pohledu obcí je upřesněna v následujícím grafu.

Graf: Informovanost o službách (% , N=16)

Zdroj: Sociotrendy

Poskytované sociálních služby a služby navazující

Poskytované sociální služby byly zjišťovány prostřednictvím výroků obcí na Konicku. Poskytované služby jsou prezentovány v tabulce seznamem služeb dle paragrafového vyjádření, následně jsou uvedeny služby navazující.

Pro každou službu jsou uvedeny jednotlivé skupiny obyvatel, pro které je služba poskytována. V předposledním sloupci jsou uvedeny počty poskytovatelů, kteří na dotaz odpověděli a v posledním sloupci podíl (%) obcí, které se výzkumu účastnily.

Tabulka: Poskytované služby dle obcí Konicka

Služby	Skupiny obyvatel, pro které je služba poskytována	Počet obcí (zadavatelů služeb), které odpověděly	%
Sociální poradenství (§ 37)	Rodina, děti, mládež	5	31,3
	Senioři	4	25
Osobní asistence (§ 39)	Rodina, děti, mládež	2	12,5
	Senioři	6	37,5
	Osoby se zdravotním postižením	1	6,3
Pečovatelská služba (§ 40)	Senioři	13	81,3
	Osoby se zdravotním postižením	1	6,3
Podpora samostatného bydlení (§ 43)	Rodina, děti, mládež	4	25
	Senioři	1	6,3
Odlehčovací služby (§ 44)	Rodina, děti, mládež	1	6,3
	Senioři	2	12,5
Denní stacionáře (§ 46)	Senioři	2	12,5
	Osoby se zdravotním postižením	2	12,5
Domovy pro seniory (§ 49)	Senioři	6	37,5
Domovy se zvláštním režimem (§ 50)	Senioři	1	6,3
Chráněné bydlení (§ 51)	Rodina, děti, mládež	1	6,3
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče (§ 52)	Osoby se zdravotním postižením	1	6,3
Raná péče (§ 54)	Rodina, děti, mládež	1	6,3
Telefonická krizová pomoc (§ 55)	Rodina, děti, mládež	1	6,3
Tlumočnické služby (§ 56)	Národnostní menšiny a cizinci	1	6,3

Služby	Skupiny obyvatel, pro které je služba poskytována	Počet obcí (zadavatelů služeb), které odpověděly	%
Kontaktní centra (§ 59)	Rodina, děti, mládež	1	6,3
Nízkoprahová denní centra (§ 61)	Rodina, děti, mládež	1	6,3
Služby následné péče (§ 64)	Senioři	1	6,3
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (§ 65)	Rodina, děti, mládež	2	12,5
Terénní programy (§ 69)	Rodina, děti, mládež	1	6,3
	Osoby se zdravotním postižením	1	6,3
Sociální rehabilitace (§ 70)	Osoby se zdravotním postižením	1	6,3
Kluby seniorů	Senioři	1	6,3
Mateřské a rodinné centrum	Rodina, děti, mládež	4	25
Dluhové poradenství	Rodina, děti, mládež	3	18,8
Chráněné dílny	Osoby se zdravotním postižením	2	12,5
Svoz občanů	Rodina, děti, mládež	1	6,3
	Senioři	1	6,3
Jídelny	Rodina, děti, mládež	1	6,3
	Senioři	2	12,5
Šatníky	Rodina, děti, mládež	1	6,3
Sociálně zdravotní ošetrovatelské služby	Rodina, děti, mládež	2	12,5
	Senioři	2	12,5
Volnočasové aktivity	Rodina, děti, mládež	3	18,8
	Senioři	2	12,5
Sociálně psychiatrické služby pro duševně nemocné	Senioři	1	6,3
Půjčování kompenzačních pomůcek	Rodina, děti, mládež	1	6,3
	Senioři	3	18,8

Zdroj: Sociotrendy

Poskytovatelé služeb a formy jejich podpory

Mezi nejvýznamnějšího a hlavního poskytovatele sociálních služeb obce uváděli Charitu Konice. Mezi individuálními poskytovateli byly dále uvedeny následující organizace: Denní centrum 90, Podané ruce, Člověk v tísni a SOS Dětské vesničky.

Větší polovina souboru obcí (60 %) se shodla na formě pomoci poskytovatelům služeb prostřednictvím finanční pomoci z rozpočtu obce. Necelá desetina uvedla formu finančního daru (6,7 %). Třetina obcí neodpověděla. Další formy pomoci, např. zajištění nebytových prostor, hmotná pomoc apod. uvedeny nebyly.

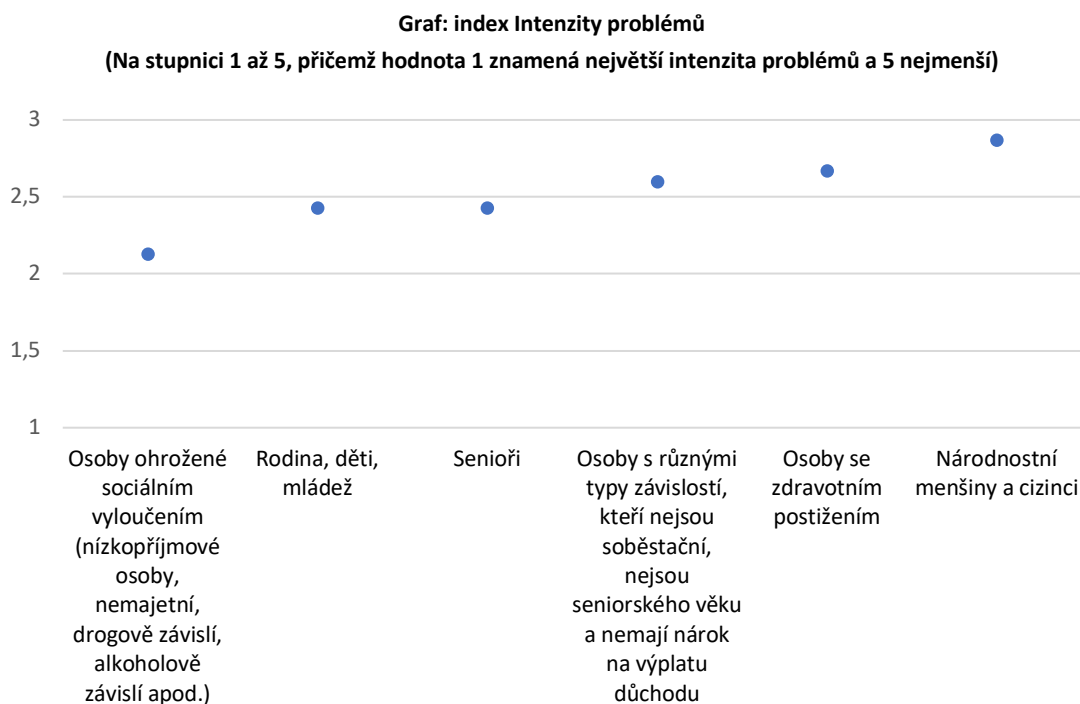
Mapování problémů u cílových skupin z pohledu obcí

Do nejohroženější skupiny dle vyjádření téměř všech oslovených obcí patří cílová skupina *Osoby ohrožené sociálním vyloučením (nízkopříjmové osoby, nemajetní, drogově závislí, alkoholově závislí apod.)*. Dle indexu Intenzity problémů je uvedená skupina ohrožena v míře 2,1 na celkové stupnici 1 až 5, přičemž hodnota 1 znamená největší intenzita problémů a 5 nejmenší. Na druhém místě dle obcí je uvedena cílová skupina *Rodina, děti, mládež* s indexem intenzity problémů 2,4. Na třetím místě skupina *Senioři* s indexem problémů 2,43. Souhrnná tabulka a graf se všemi indexy je uveden níže.

Tabulka: index Intenzity problémů (Na stupnici 1 až 5, přičemž hodnota 1 znamená největší intenzita problémů a 5 nejmenší)

Cílové skupiny	Index problémů
Osoby ohrožené sociálním vyloučením (nízkopříjmové osoby, nemajetní, drogově závislí, alkoholově závislí apod.)	2,13
Rodina, děti, mládež	2,43
Senioři	2,43
Osoby s různými typy závislostí, kteří nejsou soběstační, nejsou seniorského věku a nemají nárok na výplatu důchodu	2,6
Osoby se zdravotním postižením	2,67
Národnostní menšiny a cizinci	2,87

Zdroj: Sociotrendy

Zdroj: Sociotrendy

2.3 Požadavky obcí s ohledem na sociální služby a služby navazující

Požadavky na zlepšení situace

Obce vnímají jako zásadní a nevýhodnou situaci ohledně služeb v oblasti krátkodobých změn a financování sociálních služeb. Na prvním místě v rámci sledování indexu potřebnosti s ohledem na sociální služby uváděla většina obcí, že by se měla změnit situace v oblasti *Dlouhodobého financování sociálních služeb*, přičemž míra indexu byla nejvyšší, tedy 1,9 (na stupnici 1 až 5). Na druhém místě se umístil požadavek na snížení byrokracie, tedy *Zjednodušení podmínek pro získání dotací a grantů pro sociální služby* s indexem potřebnosti 2. Na třetím místě je požadována *Větší informovanost o sociálních službách*, a to směrem k veřejnosti, ne pouze ke stávajícím uživatelům služeb, s indexem potřebnosti 2,1.

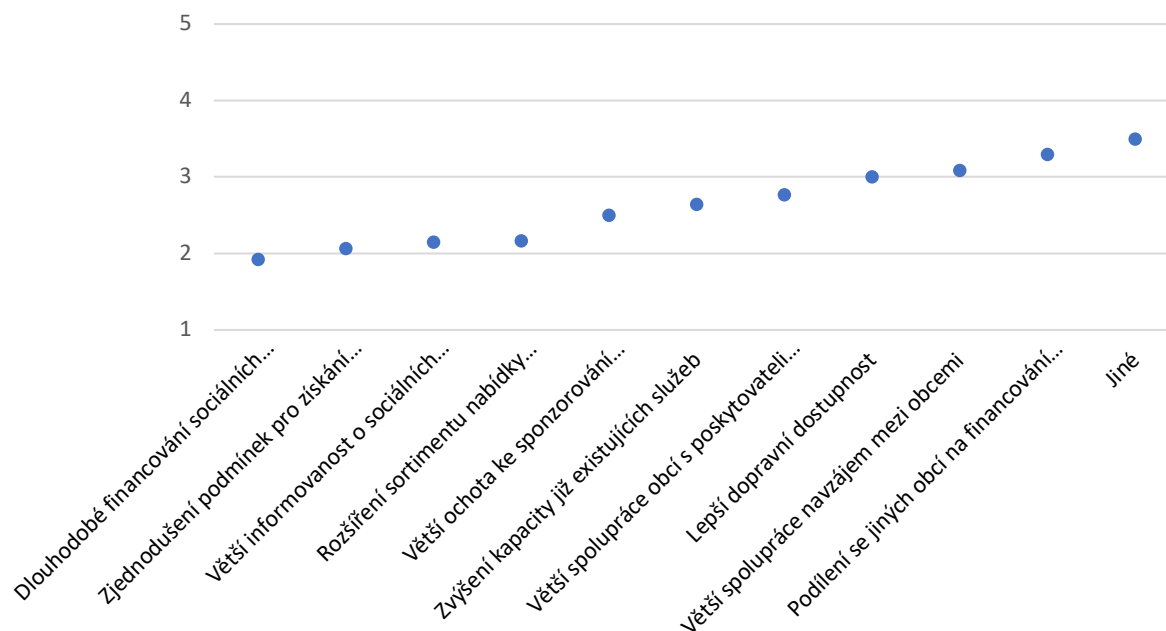
Témata týkající se větší spolupráce obcí v rámci sociálních služeb nebo spolupodílení obcí na financování sociálních služeb uzavírala seznam požadovaných změn na zlepšení situace v oblasti služeb a nebyla vnímána jako příliš problematická. Umístila se na hodnotě indexu 3. Souhrnná tabulka a graf se všemi indexy je uveden níže.

Tabulka: index Intenzity potřeby změny (Na stupnici 1 až 5, přičemž hodnota 1 znamená největší intenzita potřeby změny a 5 nejmenší)

Oblasti dle pořadí	Index
Dlouhodobé financování sociálních služeb	1,92
Zjednodušení podmínek pro získání dotací a grantů pro sociální služby	2,07
Větší informovanost o sociálních službách	2,15
Rozšíření sortimentu nabídky sociálních služeb	2,17
Větší ochota ke sponzorování sociálních služeb	2,5
Zvýšení kapacity již existujících služeb	2,64
Větší spolupráce obcí s poskytovateli sociálních služeb	2,77
Lepší dopravní dostupnost	3
Větší spolupráce navzájem mezi obcemi	3,09
Podílení se jiných obcí na financování sociálních služeb ve Vaší obci (pokud občané jiných obcí využívají sociální služby ve Vaší obci)	3,3
Jiné	3,5

Zdroj: Sociotrendy

Graf: index Intenzity potřeby změny
(Na stupnici 1 až 5, přičemž hodnota 1 znamená největší intenzita potřeby změny a 5 nejmenší)

Zdroj: Sociotrendy

Chybějící a potřebné služby

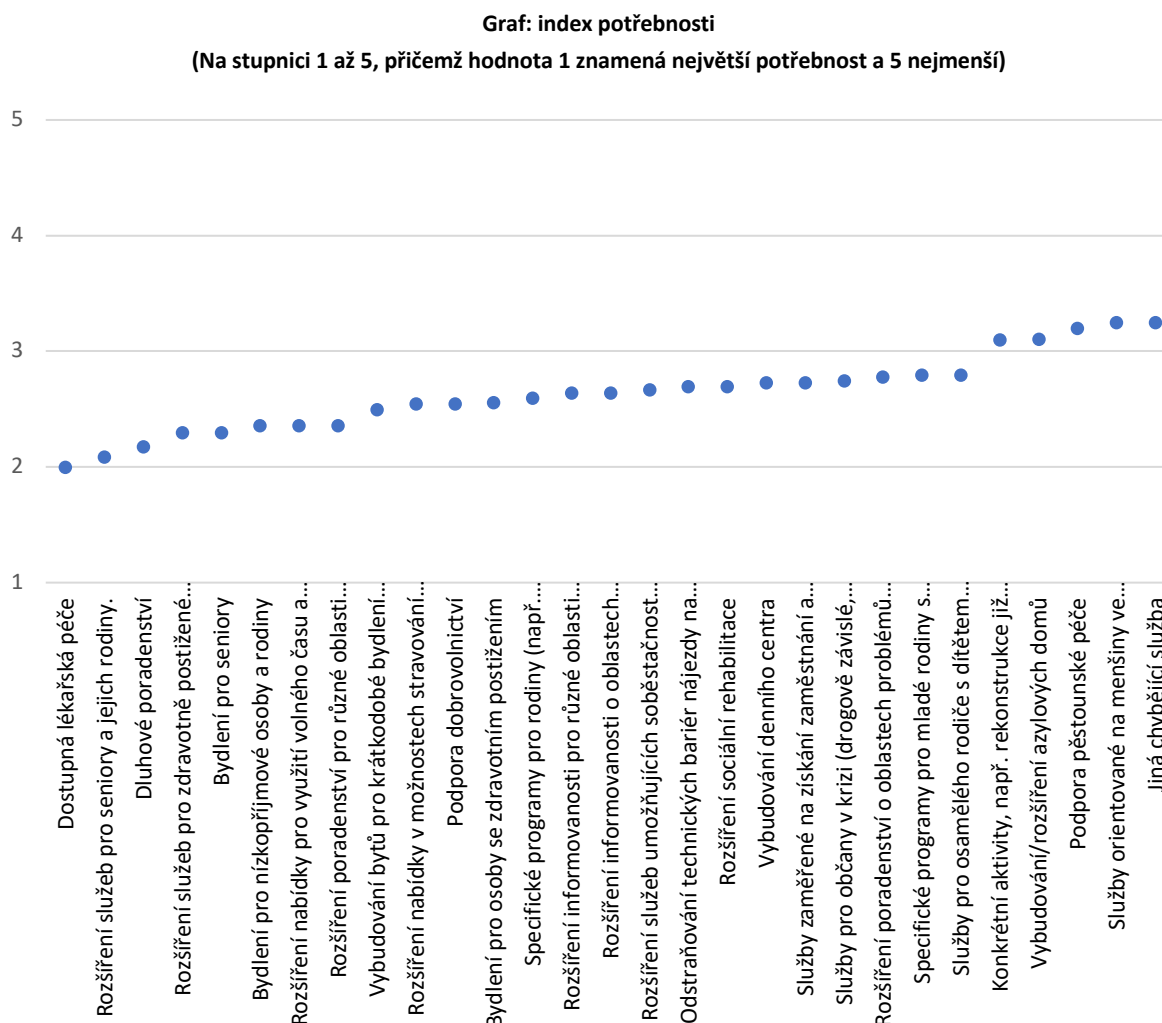
S ohledem na chybějící a potřebné služby, zástupci obcí uváděli z pohledu občanů nedostatky zejména u *Dostupné lékařské péče*, kterou vnímala jako potřebnou většina obcí zjišťovanou prostřednictvím indexu důležitosti s dosaženou hodnotou 2. Index byl měřen na stupnici 1 až 5, kdy hodnota 1 znamenala největší potřebnost služby. Zejména dále požadovali *Rozšíření služeb pro seniory a jejich rodiny*, zde byla uvedena hodnota 2,1. Na třetím místě bylo vnímáno jako potřebné *Dluhové poradenství* s hodnotou indexu 2,18. Ostatní výčet všech sledovaných služeb je uveden v souhrnné tabulce a grafu níže.

Tabulka: index potřebnosti (Na stupnici 1 až 5, přičemž hodnota 1 znamená největší potřebnost a 5 nejmenší)

Služby	Index potřebnosti
Dostupná lékařská péče	2
Rozšíření služeb pro seniory a jejich rodiny.	2,09
Dluhové poradenství	2,18
Rozšíření služeb pro zdravotně postižené občany a jejich rodiny	2,3
Bydlení pro seniory	2,3
Bydlení pro nízkopříjmové osoby a rodiny	2,36
Rozšíření nabídky pro využití volného času a společenských kontaktů pro různé skupiny občanů (i během prázdnin tábory, zájmové dílny apod.), kulturní i sportovní akce apod.	2,36
Rozšíření poradenství pro různé oblasti života: sociální, sociálně právní, zdraví, právní, získání bytu, výchova dětí, vedení domácnosti, učení dítěte, k domácímu násilí apod.	2,36
Vybudování bytů pro krátkodobé bydlení pro občany v životní krizi	2,5
Rozšíření nabídky v možnostech stravování (rozšíření/vybudování jídelen)	2,55
Podpora dobrovolnictví	2,55
Bydlení pro osoby se zdravotním postižením	2,56
Specifické programy pro rodiny (např. nácvik komunikačních dovedností, zvládání zátěžových, resp. konfliktních situací, předrozvodové, případně porozvodové situace, terénní sociální pomoc v rodinách.	2,6
Rozšíření informovanosti pro různé oblasti života: výchova dětí, vedení domácnosti, učení dítěte, sociální, sociálně právní, zdraví, právní, získání bytu apod.	2,64
Rozšíření informovanosti o oblastech problémů ohrožující lidské zdraví (např. o protidrogové prevenci) pro různé skupiny občanů.	2,64
Rozšíření služeb umožňujících soběstačnost jedince v přirozeném prostředí (stravování, vedení domácnosti apod.), tj. pečovatelské služby	2,67
Odstraňování technických bariér nájezdy na kočárky, vytvoření/rozšíření nápisů pro nevidomé, zvukových signálů, umístění madel v obtížně přístupných prostorech apod.	2,7

Služby	Index potřebnosti
Rozšíření sociální rehabilitace	2,7
Vybudování denního centra	2,73
Služby zaměřené na získání zaměstnání a pracovní poradenství pro maminky na mateřské dovolené	2,73
Služby pro občany v krizi (drogově závislé, sociálně vyloučené, občany bez domova, občany nezvládající tíživé životní situace apod.)	2,75
Rozšíření poradenství o oblastech problémů ohrožující lidské zdraví (např. o protidrogové prevenci, závislosti, poruchy příjmu potravy, zvládání stresu apod.).	2,78
Specifické programy pro mladé rodiny s dětmi (např. hlídání dětí, mateřská centra...)	2,8
Služby pro osamělého rodiče s dítětem (dětmi) v krizových sociálních situacích (domácí násilí, rozvody apod.)	2,8
Konkrétní aktivity, např. rekonstrukce již existujících zařízení	3,1
Vybudování/rozšíření azylových domů	3,11
Podpora pěstounské péče	3,2
Služby orientované na menšiny ve společnosti (uprchlíky, jiné národnosti apod.)	3,25
Jiná chybějící služba	3,25

Zdroj: Sociotrendy

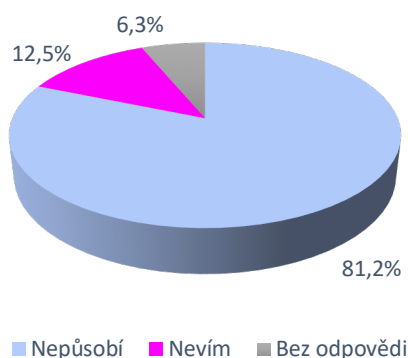

Zdroj: Sociotrendy

Ostatní chybějící služby

Zástupci obcí se měli dále možnost vyjádřit k ostatním nebo specifickým službám, které na obcích chybí či u nich nepůsobí. Většina obcí se vyjádřila, že u nich nepůsobí určitá forma *Oddlužovací společnosti*. Téměř 82 % obcí uvedlo, že nepůsobí žádná oddlužovací společnost, 12,5 % uvedlo, že neví a 6,3 % na otázku neodpovědělo, jak je blíže uvedeno v grafu níže.

Graf: Působnost oddlužovací společnosti (% , N=16)

Zdroj: Sociotrendy

Požadavky na metodickou podporu a pomoc

Obce sdělovaly své názory na metodickou podporu a administrativní pomoc. Již v předchozí části výzkumného šetření bylo uvedeno, že by obce přivítaly méně byrokratické zátěže a konkrétně požadovaly *Zjednodušení podmínek pro získání dotací a grantů pro sociální služby*, s ohledem na index potřeby 2,07 a v těsné blízkosti potřeby i *Větší informovanost o sociálních službách*, také směrem k obcím, a nejen k uživatelům či veřejnosti.

Tento požadavek a další byly upřesněny volnou formou prostřednictvím vlastních výroků obcí, konkrétně:

- *„Jako obec potřebujeme vědět, na koho se obrátit v případě řešení konkrétních situací v oblasti sociální problematiky.“*
- *„Metodická podpora spočívá především v zasílání materiálů, vhodnější je pomoc individuální a osobní konzultací.“*
- *„Obce se informace přímo netýká, spíše přímo občanů.“*

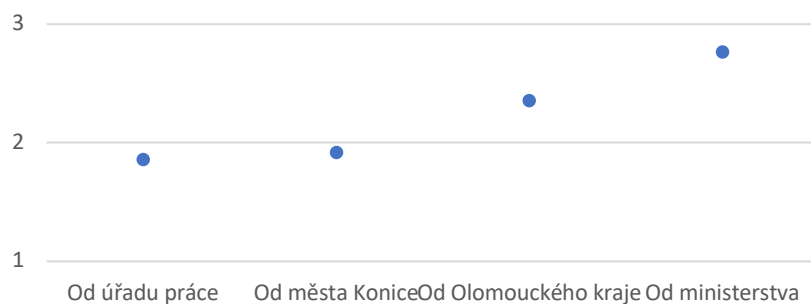
Většina obcí zároveň hodnotila spolupráci s různými orgány a institucemi v rámci metodické podpory. Nejlépe hodnotila spolupráci s místním úřadem práce na školské stupnici 1 až pět známkou 1,8. Na druhém místě hodnotila spolupráci s městem Konice známkou 1,9. Výrazněji níže, avšak stále velmi dobře hodnotila metodickou spolupráci s Olomouckým krajem známkou 2,3 a relativně nejhůře dopadlo hodnocení ministerstva známkou 2,7. Čím blíže regionu je spolupráce uskutečňovaná, tím lépe se aplikuje, je srozumitelná a přizpůsobuje se více místním podmínkám. Souhrnná tabulka a graf se všemi údaji je uveden níže.

Tabulka: Hodnocení institucionální metodické spolupráce (na školské stupnici 1 až 5)

Instituce	Index spolupráce
Od úřadu práce	1,86
Od města Konice	1,92
Od Olomouckého kraje	2,36
Od ministerstva	2,77

Zdroj: Sociotrendy

**Graf: Hodnocení institucionální metodické spolupráce
(na školské stupnici 1 až 5)**

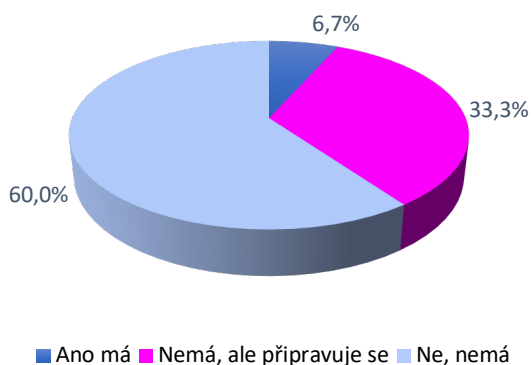
Zdroj: Sociotrendy

2.4 Podpora veřejné informovanosti

S ohledem na požadavek zvyšující se informovanosti zejména občanů byly obcím kladeny dotazy na různou šíři veřejné informovanosti. Obce se vyjadřovaly k celé řadě zveřejňovaných informací, které umísťují na webu a týkají se života obyvatel přímo i nepřímo v souvislosti s potřebami nebo využívanými sociálními službami.

V první řadě byl vznesen dotaz na obce v souvislosti se zpracovaným strategickým dokumentem, který by obsahoval též kapitolu sociální oblasti a byl zveřejněn. Více než polovina souboru obcí uvedla, že takto specifikovaný strategický dokument nemá, tedy 60 % obcí výzkumného souboru. Avšak celá třetina obcí uvedla, že sice takový strategický dokument nemá, ale připravuje se, tedy 33 % obcí. Necelá desetina (6,7 %) obcí uvedla, že takový strategický dokument má a je též zveřejněn. Souhrnný graf s údaji je uveden níže.

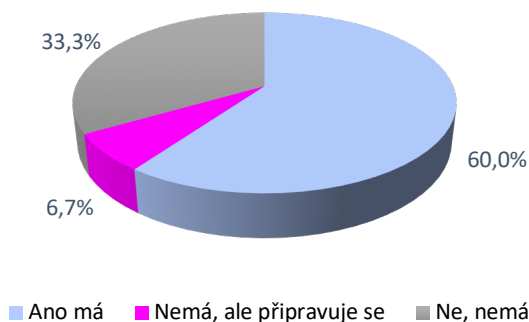
Graf: Výskyt a zveřejnění strategického dokumentu, který obsahoval i sociální oblast (N=15)

Zdroj: Sociotrendy

Obce se vyjadřovaly, zda disponují určitou obecně závaznou vyhláškou nebo nařízením na ochranu obyvatel. Zde většina obcí uvedla, že takovou vyhlášku má k dispozici (60 %). Necelá desetina obcí (6,7 %) vyhlášku připravuje a třetina oslovených obcí (33 %) vyhlášku nemá. Souhrnný graf s údaji je uveden níže.

Graf: Výskyt obecně závazné vyhlášky nebo nařízení na ochranu obyvatel. (N=15)

Zdroj: Sociotrendy

U obcí bylo také zjišťováno, zda mají obecně závaznou vyhlášku nebo nařízení ohledně přidělování obecních bytů. Zde drtivá většina obcí uvedla, že takovou vyhlášku nemá zpracovanou (93,8 %). Ostatní obce uvedly bez odpovědi (6,2 %). Souhrnný graf s údaji je uveden níže.

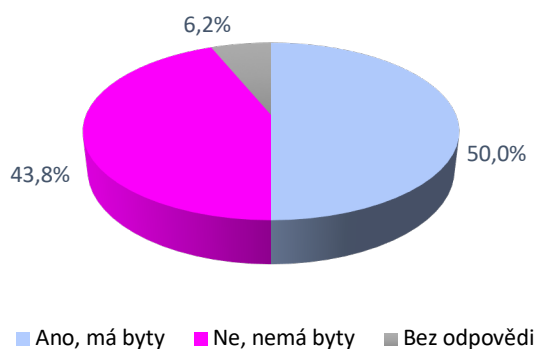
Graf: Výskyt obecně závazné vyhlášky nebo nařízení na přidělování obecních bytů (N=15)

Zdroj: Sociotrendy

Obce se vyjadřovaly i k otázce, zda disponují obecními byty. Polovina souboru uvedla, že má k dispozici obecní byty (50 %) a disponuje celkem 75 byty. Necelá polovina uvedla, že obecní byty k dispozici nemá (46,7 %). Ostatní necelá desetina souboru obcí neuvedla odpověď (6,2 %). Souhrnný graf s údaji je uveden níže.

Graf: Dispozice obecních bytů na obcích (N=15)

Zdroj: Sociotrendy

2.5 Ekonomická situace obcí

S ohledem na prioritní oblasti Akčního plánu Olomouckého kraje, který je prováděcím předpisem Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2018-2020 a v souladu s Minimálními kritérii plánování rozvoje sociálních služeb na krajské úrovni, je nezbytné rozvíjet součinnost a finanční participaci obcí na zajištění dostupnosti svého území sociálními službami. U obcí na Konicku byly zjišťovány jednak celkové finanční náklady obcí, jednak finanční náklady, které jsou vydávány na oblast sociálních služeb v obcích.

Níže jsou předloženy souhrnné údaje odrážející celkovou ekonomickou situaci obcí ve vztahu k obyvatelstvu a službám, které jsou zaokrouhleny v tisíci korunách.

Celkově ekonomická situace obcí ve vztahu k obyvatelstvu a službám na Konicku pro rok 2017 je následující:

- Průměrné náklady na obec jsou 9 592 tis. Kč ⁴.
- Nejvyšší náklady má Konice: 59 007 tis. Kč.
- Nejnižší náklady má obec Hačky: 1 258 tis. Kč.
- Polovina obcí (50 %) vynakládá částky v rozmezí 15 tis. – 19 tis. Kč.
- Dolní čtvrtina obcí vynakládá částky v rozmezí 12 tis. – 14 tis. Kč, horní čtvrtina obcí vynakládá částky v rozmezí 20 tis. - 54 tis. Kč.
- Průměrně obce vynakládají finanční částku připadající z nákladů obce na obyvatele obce staršího 15 let ve výši přibližně 21 tis. Kč na jednoho občana.⁵
- Na sociální služby je vynakládáno obvykle cca 1 % nákladů obce v rozmezí od 1 % do 9 %.⁶

2.6 Shrnutí

- Výzkumného šetření se účastnilo celkem 16 obcí, což je 76 % (z celkového počtu 21 oslovených obcí na Konicku).
- Více než polovina obcí uvedla, že občané informace o službách spíše nebo rozhodně mají, nepravidelné informace má třetina obyvatel.
- Do nejohroženější skupiny, dle vyjádření téměř všech oslovených obcí, patří cílová skupina *Osoby ohrožené sociálním vyloučením* (nízkopříjmové osoby, nemajetní, drogově závislí, alkoholově závislí apod.). Na druhém místě dle obcí je uvedena cílová skupina *Rodina, děti, mládež*. Na třetím místě skupina *Senioři*.

⁴ Data pro jednotlivé obce ORP Konice byla zjištěna z veřejných zdrojů:
<https://monitor.statnipokladna.cz/2017/obce/detail/00288659#prehled>

⁵ Podíly finančních částek „na hlavu“ z výdajů na sociální služby uvedeny nejsou, protože řada obcí finanční částky zaměřené na sociální služby a zaměstnanost ve svých výkazech neuvádí.

⁶ U sedmi obcí Konicka (44 % z 21 obcí) nebyla zjištěna výše finanční částky, který by byla explicitně vydávaná na sociální služby.

- Obce vnímají zásadní a nevýhodnou situaci v oblastech krátkodobých změn a financování sociálních služeb. Na prvním místě s ohledem na sociální služby uváděla většina obcí, že by se měla změnit situace v oblasti *Dlouhodobého financování sociálních služeb*, na druhém místě se umístil požadavek na *Snížení byrokracie*, tedy *Zjednodušení podmínek pro získání dotací a grantů pro sociální služby* a na třetím místě je požadována *Větší informovanost o sociálních službách*, a to směrem k veřejnosti, uživatelům služeb, ale i samotným obcím.
- S ohledem na chybějící a potřebné služby, zástupci obcí vnímají z pohledu občanů nedostatek zejména u *Dostupné lékařské péče*, kterou vnímá jako potřebnou většina respondentů. Dále požadují *Rozšíření služeb pro seniory a jejich rodiny*. Na třetím místě je vnímáno jako potřebné *Dluhové poradenství*.
- Většina obcí se vyjádřila, že u nich nepůsobí určitá forma oddlužovací společnosti.
- Většina obcí hodnotila kladně spolupráci s různými orgány a institucemi v rámci metodické podpory v oblasti sociálních služeb a zaměstnanosti. Nejlépe hodnotila spolupráci s místním úřadem práce, dále spolupráci s městem Konice.
- Co se týče ekonomické situace obcí, na sociální služby je vynakládáno obvykle cca 1 % nákladů obce, v rozmezí cca 1 až 9 % nákladů obce.

3. Výzkum poskytovatelů sociálních služeb a služeb navazujících na Konicku

3.1 Charakteristika souboru poskytovatelů sociálních služeb a služeb navazujících

Metodologie výzkumu

Výzkum mezi poskytovateli sociálních služeb a služeb navazujících na Konicku byl realizován v průběhu července – srpna 2018. S ohledem na typ výzkumu se jednalo o kvantitativní výzkum formou dotazníkového šetření. Výzkum byl doplněn o analýzu dokumentů a kvalitativní výzkumné metody.

Cílem šetření bylo zpracovat rozdělení poskytovatelů podle cílových skupin, analyzovat typy služeb a jejich kapacitu, chybějící články v oblasti péče, jaké typy sociálních služeb a služeb navazujících, dle názoru poskytovatelů, chybějí pro jednotlivé cílové skupiny. Dále zjistit požadavky, resp. problémy poskytovatelů služeb.

Pro účast ve výzkumu byli osloveni všichni poskytovatelé služeb na Konicku dle seznamu, tj. jednalo se o záměrný vyčerpávající výběr. Výzkumného šetření se účastnilo 8 poskytovatelů služeb z celkového počtu osmi poskytovatelů aktivně působících na Konicku. Respondenty byli ředitelé nebo vedoucí pracovníci jednotlivých služeb, případně zástupci pro ekonomickou část výzkumného šetření (ekonomové, personalisté apod.). Ve výzkumném souboru jeden dotazník reprezentoval informace týkající se jedné sociální služby nebo služby navazující.

3.2 Analýza typů služeb a jejich kapacity, čekací doba pro poskytnutí služby

Statut organizací

Více než třetinu služeb tvoří obecně prospěšné společnosti (37,5 %). Čtvrtinu uvádějí služby církevní organizace (25 %). Dále ostatní služby uvádějí jako statut organizace spolky (12,5 %), příspěvkové organizace kraje (12,5 %) a příspěvkové organizace obce (12,5 %). Statut služeb je uveden v následujícím grafu.

Graf: Statut organizací (% , N=8)

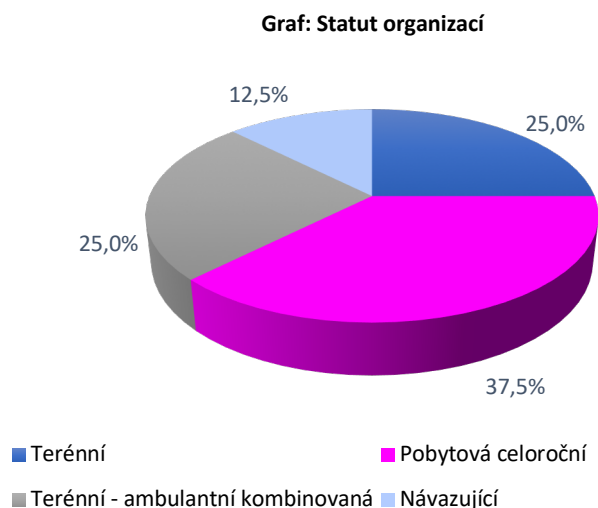

Zdroj: Sociotrendy

Forma a druh služeb

Sociální služby a služby navazující jsou rozlišovány dle formy jako služby terénní, ambulantní, pobytové týdenní, pobytové celoroční a terénní – ambulantní. Byla doplněna možnost uvést služby navazující.

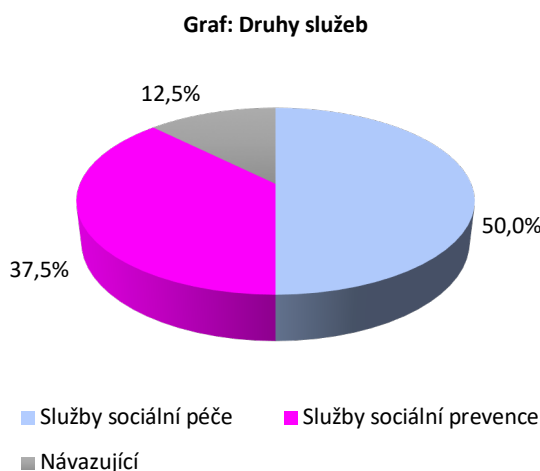
Služby jsou strukturovány dle forem rovnoměrně. Největší podíl tvoří pobytové celoroční služby (37,5 %). Shodně čtvrtinu služeb tvoří formy terénní (25 %) a terénní – ambulantní formy služeb (25 %). Dále se jednalo o formy navazující (12,5 %), které tvořily přibližnou desetinu výzkumného souboru.

Zdroj: Sociotrendy

Sociální služby a služby navazující jsou rozlišovány dle druhu jako služby odborného sociálního poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence. I do tohoto třídění byly zařazeny služby navazující jako specifický druh služeb.

Polovina služeb uvedla druh služby sociální péče (50 %). Téměř dvě pětiny služeb uvedly služby sociální prevence (37,5 %) a přibližně desetina výzkumného souboru tvořily služby navazující (12,5 %).

Zdroj: Sociotrendy

Hodnocení kapacity služeb

Kapacita služeb byla zjišťována jednak přímým dotazem s ohledem na formu služeb, jednak dotazem na naplněnost služeb s ohledem na poptávku po službách.

Polovina služeb uvedla vyrovnanou kapacitu s poptávkou (50 %). Druhá polovina souboru uvedla, že poptávka převyšuje možnosti kapacity (50 %). Žádná služba neuvedla, že by nabídka převyšovala poptávku. Dá se konstatovat, že kapacity služeb na Konicku s ohledem na stav je třeba v budoucnu posílit, což se týká zejména služeb domovů pro seniory a dluhového poradenství.

Graf: Kapacita služby a poptávka po službách (N=8)

Zdroj: Sociotrendy

Rozšíření kapacity služeb

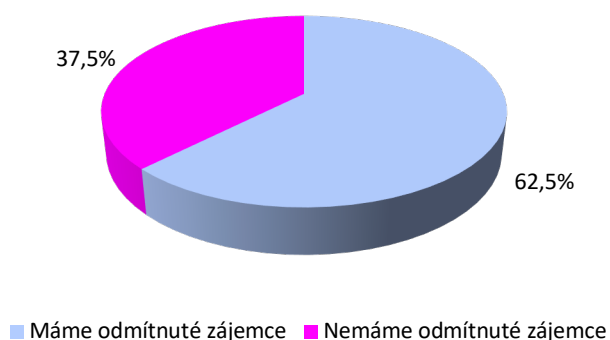
Na dotaz, zda služby plánují rozšíření kapacity, a jestliže ano, tak o kolik míst potřebují kapacitu rozšířit, poskytly konkrétní údaje dvě služby. Obě byly zaměřené na služby pro seniory. Služby domovů pro seniory by bylo potřebné kapacitně rozšířit o 15 až 20 míst.

Odmítnutí zájemci z kapacitních důvodů

Co se týče možnosti odmítnutí zájemců o službu, tři pětiny zařízení odpovídajících služeb (62,5 %) uvedly, že mají v evidenci odmítnuté zájemce o službu, jedná se o více než polovinu souboru. Třetina služeb uvedla, že nemá odmítnuté zájemce (37,5 %).

V případě, že služby nemohou klientům své služby poskytnout, nejčastěji se jednalo o nedostatečnou kapacitu v domovech pro seniory. Počet osob, které byly aktuálně odmítnuty, je uveden v následující tabulce.

Graf: Odmítnutí zájemci o službu z kapacitních důvodů

Zdroj: Sociotrendy

Tabulka: Počty aktuálně odmítnutých zájemců z kapacitních důvodů

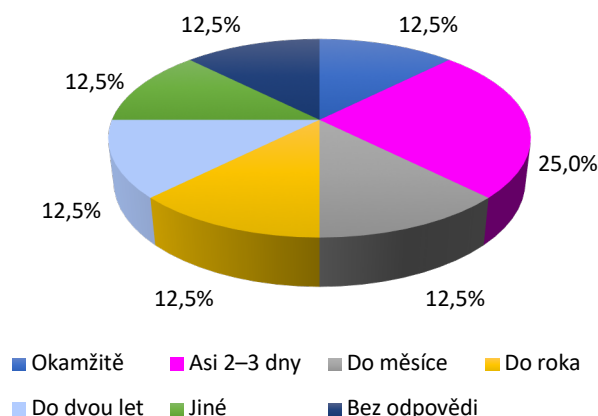
Formy služeb	Počet
Pobytová celoroční	163
Terénní	4
Navazující	3

Zdroj: Sociotrendy

Čekací doba pro poskytnutí služby

Více než desetina služeb uvádí poskytnutí služby okamžitě (12,5 %). Čtvrtina služeb (25 %) je poskytnuta do dvou až tří dnů. Dále ve více než desetině případů se jedná o poskytnutí služby do měsíce (12,5 %), do roka (12,5 %), do dvou let (12,5 %). Některé služby nechaly otázku bez odpovědi, případně možnost nespecifikovaly (12,5 %). Graf s údaji čekací doby je znázorněn níže.

Graf: Čekací doba pro poskytnutí služby

Zdroj: Sociotrendy

Vytíženost služeb – okamžitá kapacita

Okamžitá kapacita vyjadřuje maximální počet klientů v daném časovém okamžiku na jednoho sociálního pracovníka.⁷ Okamžitá kapacita sociálních služeb i služeb navazujících byla zjišťována s ohledem na konkrétní formy služeb (pobytové, ambulantní, terénní, kombinované, případně navazující) v době vyplnění údajů.

Okamžitá kapacita a relevantní specifikace (počet uživatelů/klientů, počet úkonů, počet intervencí a počet kontaktů) dle vyjádření těch, kteří okamžitou kapacitu uvedli, včetně relevantních údajů k dané službě, je uvedena v následujících tabulkách. Níže uvedené údaje jsou minimálními počty klientů, kterým mohou být na Konicku poskytnuty odpovídající služby.

Na Konicku jsou sociální pracovníci schopni registrovanou službu okamžitě nabídnout:

- minimálně 158 klientům služby pobytové,
- minimálně 11 klientům služby terénní,
- minimálně 7 klientům kombinované služby terénní – ambulantní,
- minimálně 1 klientovi služby navazující.

V řádcích tabulek jsou uvedeny sumární hodnoty za jednu formu služby (dle §), poslední řádek obsahuje celkové sumární hodnoty. Pokud nejsou hodnoty v tabulkách vyplněny, údaje nebyly k dispozici a nebo pro danou formu služeb nejsou relevantní.

Tabulka: Okamžitá kapacita pobytových služeb celkem

Název služby (dle §)	počet uživatelů/klientů	počet lůžek	počet intervencí
Bohuslavice – Domovy pro seniory	47	47	
Ludmírov – Domov pro seniory	36	36	36
Jesenec – Domovy pro seniory	75	75	
Celkem	158	158	36

Zdroj: Sociotrendy

Tabulka: Okamžitá kapacita terénních služeb celkem

Název služby (dle §)	počet uživatelů/klientů	počet úkonů	počet intervencí	počet kontaktů
Pečovatelská služba	7	20	7	7
Terénní programy	4	0		
Celkem	11	20	7	7

Zdroj: Sociotrendy

⁷ „Kdyby všichni zaměstnanci dané služby byli v práci, kolika klientům by byli schopni registrovanou službu nabídnout.“

Tabulka: Okamžitá kapacita kombinovaných služeb terénních – ambulantních celkem

Název služby (dle §)	počet uživatelů/klientů	počet úkonů	počet intervencí	počet kontaktů
Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	3			
Sociálně aktivizační služba pro seniory a osoby se zdravotním postižením	4		1	1
Celkem	7		1	1

Zdroj: Sociotrendy

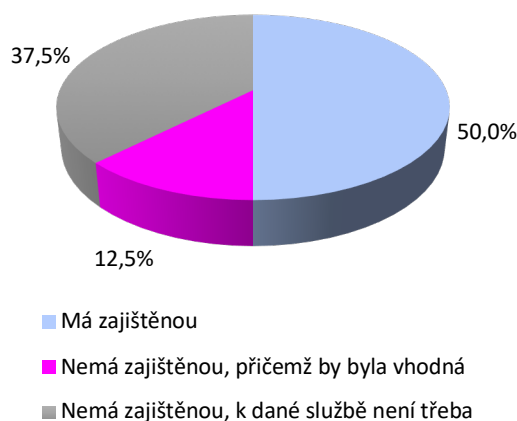
Tabulka: Okamžitá kapacita navazujících služeb

Název služby	počet uživatelů/klientů	počet úkonů	počet intervencí	počet kontaktů
Protidluhové poradenství	1			

Zdroj: Sociotrendy

Bezbariérová obslužnost služeb

S možnostmi přijetí uživatelů souvisí také vnější podmínky dané architektonickým uspořádáním zařízení. Vzhledem k častým požadavkům služeb na materiální vybavení včetně potřeb vhodných prostor bylo provedeno dotazování i na bezbariérovou obslužnost. Polovina poskytovatelů služeb (50 %) má zajištěnou bezbariérovost, nicméně desetina souboru (12,5 %) ji zajištěnou nemá, přičemž uvádějí, že zajištění bezbariérové obslužnosti v rámci poskytování služeb by bylo vhodné. Třetina bezbariérovost nepožaduje (37,5 %) s ohledem na povahu služby a jedná se především o terénní služby. Následující graf upřesňuje situaci bezbariérové obslužnosti.

Graf: Bezbariérová obslužnost

Zdroj: Sociotrendy

3.3 Rozdělení služeb dle cílových skupin

Sociální služby a služby navazující jsou nabízeny různým cílovým skupinám jako svým klientům. Standardně se jedná o cílové skupiny *Rodina, děti, mládež; Senioři; Osoby se zdravotním postižením; Národnostní menšiny a cizinci; Osoby ohrožené sociálním vyloučením*; případně jiná skupina nebo podskupina.

Dle Organizačního řádu a jednacího řádu Řídící skupiny a Pracovních skupin komunitního plánování sociálních služeb na Konicku byly zřízeny následující pracovní skupiny:

- *Rodina s dětmi a mládež*
- *Senioři a osoby se zdravotním postižením*
- *Osoby ohrožené sociálním vyloučením*

Pracovní skupiny zastupují a koordinují aktivity směřující k zajištění relevantních služeb s ohledem na potřeby cílových skupin obyvatel. V rámci výzkumného šetření byla cílová skupina Senioři a osoby se zdravotním postižením prakticky rozdělena na dvě samostatné podskupiny „Senioři“ a „Osoby se zdravotním postižením“. Podobně cílová skupina Osoby sociálně vyloučené byla rozdělena na dvě podskupiny, Osoby ohrožené sociálním vyloučením a Národnostní menšiny a cizinci.

Účelem specifikace cílové skupiny není detailní zařazení klienta jako uživatele služeb do všech relevantních cílových skupin, ale možnost rámcového zařazení s ohledem na převažující orientaci služeb nabízených různým specifickým cílovým skupinám. Pro rozdělení služeb nabízených relevantními poskytovateli dle cílových skupin jsme se dotazovali poskytovatelů na upřesnění odpovídajícího podílu cílových skupin, jimž jsou služby poskytovány. Konkrétně se jednalo o dotaz, které z následujících skupin jsou klienty jejich služby s tím, že mohli uvést více možností. U každé varianty, uváděli procentní údaje odpovídající podílu cílových skupin, jimž jsou služby poskytovány⁸.

Upřesnění počtu sociálních služeb a služeb navazujících pro jednotlivé cílové skupiny včetně podílového zastoupení, resp. rozmezí podílového zastoupení klientů je uvedeno následně. Prakticky byly cílové skupiny klientů tříděny do uvedených skupin, do nichž klienti služeb spadají.

⁸ Např. Pokud skupina „senioři“ pokrývala odhadem 80 % všech klientů, „osoby se zdravotním postižením“ pokrývali 15 % z klientů a odhadem zbylých 5 % z klientů pokrývaly odhadem osoby ze skupiny „národnostní menšiny a cizinci“, dopisovali u odpovídajících řádků dané hodnoty v procentuálním vyjádření.

Tabulka: Cílové skupiny a počty sociálních služeb a služeb navazujících s podílem klientů

	Cílová skupina	%
1.	Rodina s dětmi a mládež	1 služba s podílem klientů cílové skupiny 100 %
2	Senioři a osoby se zdravotním postižením	
2.1	Podskupina Senioři	1 služba s podílem klientů cílové skupiny 85 % 3 služby s podílem klientů cílové skupiny 100 %
2.2.	Podskupina Osoby se zdravotním postižením	1 služba s podílem klientů cílové skupiny 15 % 1 služba s podílem klientů cílové skupiny 100 %
3.	Osoby sociálně vyloučené	
3.1	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	1 služba s podílem klientů cílové skupiny 60 % 1 služba s podílem klientů cílové skupiny 100 %
3.2	Národnostní menšiny a cizinci	1 služba s podílem klientů cílové skupiny 40 %

Zdroj: Sociotrendy

Třídění služeb s ohledem na výběr jedné cílové skupiny

Služby jsou nabízeny většinou několika cílovým skupinám osob. Služby byly rozděleny podle jedné cílové skupiny, a to takové, která byla uváděna s největším podílem ze všech dalších skupin klientů, kterým byly služby nabízeny. Nejnižší podíl skupiny klientů byl 15 %.

Rozdělení služeb dle jedné cílové skupiny bylo důležité kvůli možnosti porovnání různých charakteristik služeb právě ve vztahu k cílovým skupinám.

1. Cílová skupina Rodina s dětmi a mládež

Název organizace	Název služby dle poskytovatele	Název služby (dle §/ navazující)	%
SOS dětské vesničky, z.s.	SOS Kompas, Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	100

Zdroj: Sociotrendy

2. Cílová skupina Senioři a osoby se zdravotním postižením

Cílová skupina *Senioři a osoby se zdravotním postižením* byla analyzována v rámci rozdělení na dvě podskupiny, jak je uvedeno v tabulkách níže.

2.1 Cílová podskupina Seniori

Název organizace	Název služby dle poskytovatele	Název služby (dle §/ navazující)	%
Charita Konice	Pečovatelská služba	Pečovatelská služba	85
Charita Konice	Bohuslavice – domovy pro seniory	Domovy pro seniory	100
Domov pro seniory Ludmírov	Ludmírov – domovy pro seniory	Domovy pro seniory	100
Domov pro seniory Jesenec	Jesenec – domovy pro seniory	Domovy pro seniory	100

Zdroj: Sociotrendy

2.2 Cílová podskupina Osoby se zdravotním postižením

Název organizace	Název služby dle poskytovatele	Název služby (dle §/ navazující)	%
Charita Konice	Pečovatelská služba	Pečovatelská služba	15
TyfloCentrum Olomouc o. p. s., Regionální pracoviště Prostějov	Sociálně aktivizační služba pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Sociálně aktivizační služba pro seniory a osoby se zdravotním postižením	100

Zdroj: Sociotrendy

3. Cílová skupina Osoby sociálně vyloučené

Cílová skupina *Osoby sociálně vyloučené* byla analyzována v rámci rozdělení na dvě podskupiny, jak je uvedeno v tabulkách níže.

3.1. Cílová podskupina Osoby ohrožené sociálním vyloučením

Název organizace	Název služby dle poskytovatele	Název služby (dle §/ navazující)	%
Člověk v tísni, o.p.s.	Terénní programy	Terénní programy	60
Člověk v tísni, o.p.s.	Protidluhové poradenství	Protidluhové poradenství	100

Zdroj: Sociotrendy

3.2. Cílová podskupina Národnostní menšiny a cizinci

Název organizace	Název služby dle poskytovatele	Název služby (dle §/ navazující)	%
Člověk v tísni, o.p.s.	Terénní programy	Terénní programy	40

Zdroj: Sociotrendy

Čekací doba dle cílových skupin

Pro cílovou skupinu *seniorů* je s ohledem na formu služby obvyklá čekací doba jeden rok až dva. Naopak obvykle pro ostatní cílové skupiny s ohledem na povahu služeb je to 2 až 3 dny, tedy pro cílovou skupinu *Rodina s dětmi a mládež, Osoby se zdravotním postižením, Národnostní menšiny a cizinci*.

Pro cílovou skupinu *Osoby ohrožené sociálním vyloučením* trvá čekací doba obvykle do měsíce. Souhrnně viz následující tabulka.

Tabulka: Obvyklá čekací doba dle cílových skupin

Cílové skupiny	Obvyklá čekací doba
Rodina s dětmi a mládež	2-3 dny
Senioři	1-2 roky
Osoby se zdravotním postižením	2-3 dny
Národnostní menšiny a cizinci	2-3 dny
Osoby ohrožené sociálním vyloučením	do měsíce

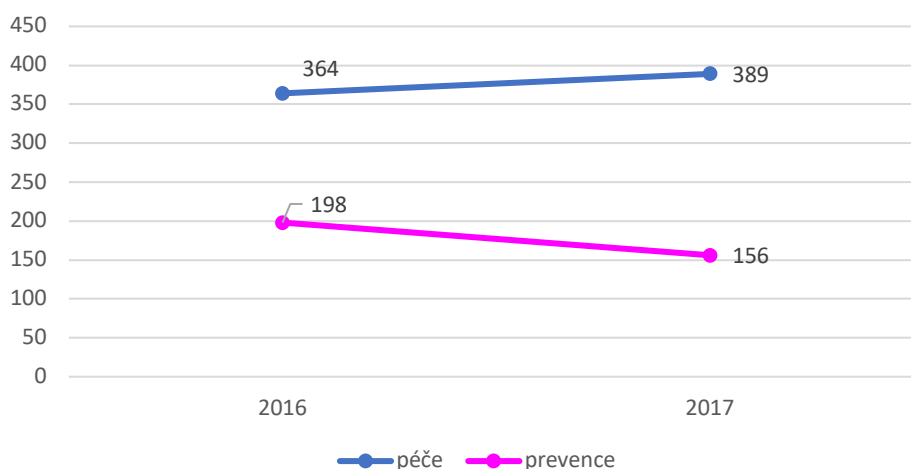
Zdroj: Sociotrendy

Počet klientů sociálních služeb a služeb navazujících

Vývoj počtu klientů dle druhů a forem sociálních služeb je uveden v grafech níže. Počet klientů sociální péče s ohledem na předcházející období narůstá.

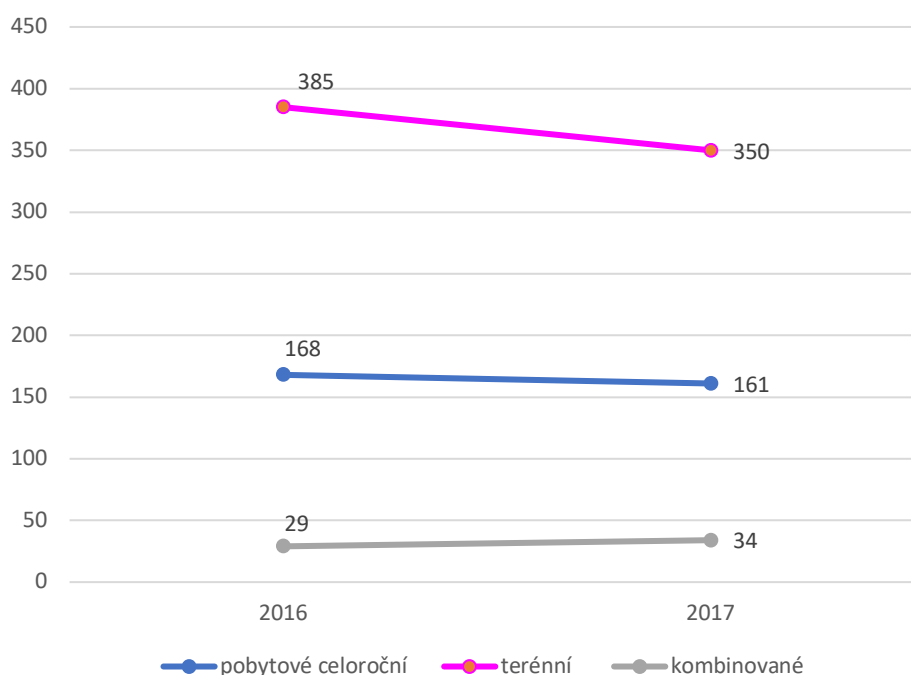
U počtu klientů služeb sociální prevence, kterým odpovídají služby terénní, pokles odpovídá sníženému počtu klientů terénní službu organizace Člověk v tísni, o.p.s., která uvádí, že službu terénní poskytují v ORP Prostějov a ORP Konice, přičemž v ORP Konice je problém zejména v dostupnosti služeb a dojezdnosti.

Graf: Vývoj počtu klientů dle druhů služeb

Zdroj: Sociotrendy

Graf: Vývoj počtu klientů dle forem služeb

Zdroj: Sociotrendy

3.4 Chybějící články v oblasti sociální péče

Chybějící články v oblasti sociální péče byly zjišťovány prostřednictvím služeb a jejich specifikací, které na Konicku klientům chybějí. Přesněji byly zjišťovány jednak chybějící služby na Konicku, jednak skupiny obyvatel, kterých se služby týkají.

Chybějící služby

Chybějící sociální služby jsou prezentovány podle třídících kritérií. Nejprve je uveden seznam služeb dle paragrafového vyjádření, následně je uveden seznam služeb podle počtu zařízení služeb, které odpověděly, následně podle cílových skupin, kterým by služby měly být poskytovány.

Třídění chybějících služeb podle paragrafového vyjádření

V tabulce níže jsou uvedeny služby podle pořadí v zákoně o sociálních službách. Pro každou službu jsou uvedeny jednotlivé skupiny obyvatel, pro něž uvedená služba z pohledu poskytovatelů chybí, a kterým by měly služby být nabídnuty či rozšířeny. V předposledním sloupci jsou uvedeny počty poskytovatelů, kteří odpověděli a v posledním sloupci podíl (%) ze všech služeb, které se výzkumu účastnily.

Tabulka: Poskytovatelé sociálních služeb (řazení dle vzestupného pořadí §)

Služba	Skupiny obyvatel, pro něž služba chybí	Počet zařízení služeb, které odpovíděly	%
Sociální poradenství (§ 37)	Pro seniory	1	12,5
	S duševním onemocněním	2	25
	Rodina, děti, mládež	1	12,5
	Ohrožené soc. vyloučením	1	12,5
Osobní asistence (§ 39)	Pro seniory	1	12,5
	S duševním onemocněním	2	25
Pečovatelská služba (§ 40)	Pro seniory	1	12,5
	S duševním onemocněním	1	12,5
Tísňová péče (§ 41)	Ohrožené soc. vyloučením	1	12,5
Průvodcovské a předčitatelské služby (§ 42)	Pro ZP osoby	1	12,5
Podpora samostatného bydlení (§ 43)	Pro seniory	1	12,5
	Ohrožené soc. vyloučením	1	12,5
Odlehčovací služby (§ 44)	Pro seniory	3	37,5
Centra denních služeb (§ 45)	Pro ZP osoby	2	25
Denní stacionáře (§ 46)	Pro seniory	1	12,5
	S duševním onemocněním	1	12,5
Týdenní stacionáře (§ 47)	S duševním onemocněním	1	12,5
Domovy pro osoby se ZP (§ 48)	Pro seniory	1	12,5
	S duševním onemocněním	1	12,5
Domovy pro seniory (§ 49)	Pro seniory	1	12,5
Domovy se zvláštním režimem (§ 50)	Pro seniory	2	25

Služba	Skupiny obyvatel, pro něž služba chybí	Počet zařízení služeb, které odpovíděly	%
	S duševním onemocněním	1	12,5
Chráněné bydlení (§ 51)	Pro seniory	1	12,5
	Pro ZP osoby	1	12,5
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče (§ 52)	Pro seniory	2	25
Raná péče (§ 54)	Rodina, děti, mládež	1	12,5
Telefonická krizová pomoc (§ 55)	Ohrožené soc. vyloučením	1	12,5
Tlumočnické služby (§ 56)	Ohrožené soc. vyloučením	1	12,5
Azylové domy (§ 57)	Rodina, děti, mládež	2	25
Domy na půl cesty (§ 58)	Pro ZP osoby	1	12,5
Kontaktní centra (§ 59)	Ohrožené soc. vyloučením	1	12,5
Krizová pomoc (§ 60)	Ohrožené soc. vyloučením	2	25
Intervenční centra (§ 60a)	Ohrožené soc. vyloučením	1	12,5
Nízkoprahová denní centra (§ 61)	S duševním onemocněním	1	12,5
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (§ 62)	Rodina, děti, mládež	1	12,5
Noclehárny (§ 63)	Ohrožené soc. vyloučením	1	12,5
Služby následné péče (§ 64)	Jiné	1	12,5
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (§ 65)	Rodina, děti, mládež	1	12,5
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (§ 66)	Pro seniory	2	25
Sociálně terapeutické dílny (§ 67)	Pro ZP osoby	1	12,5
Terapeutické komunity (§ 68)	S duševním onemocněním	1	12,5

Služba	Skupiny obyvatel, pro něž služba chybí	Počet zařízení služeb, které odpověděly	%
Terénní programy (§ 69)	Ohrožené soc. vyloučením	1	12,5
Sociální rehabilitace (§ 70)	Jiné	1	12,5

Zdroj: Sociotrendy

Třídění chybějících služeb podle významnosti

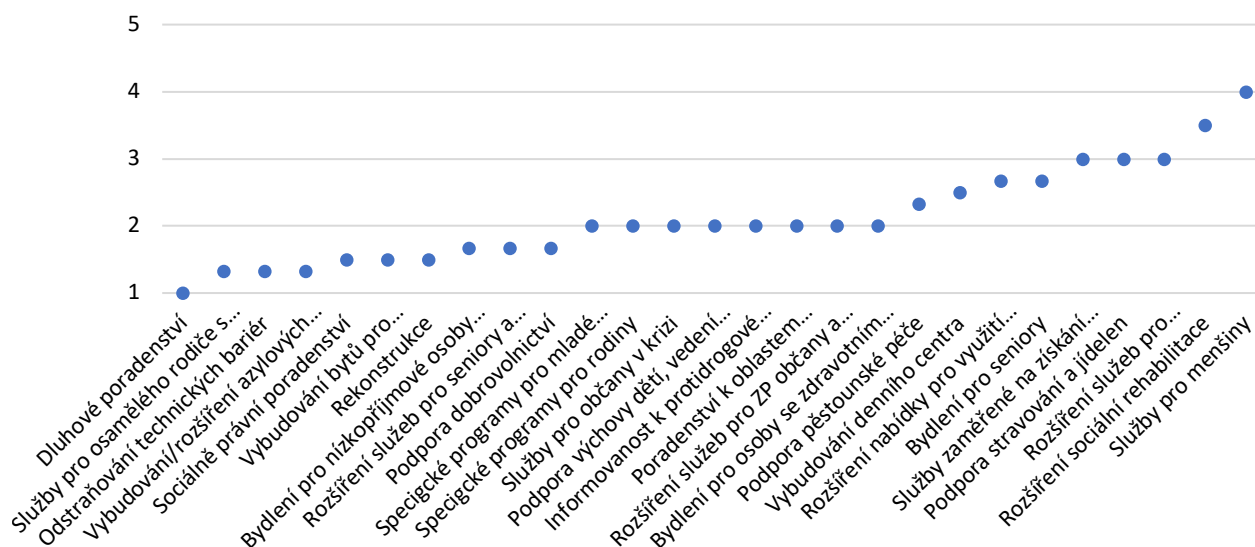
Dle praxe poskytovatelé měli možnost vybrat ty služby, které nejvíce uživatelům chybí. Měli možnost na školní stupnici zaznamenat, které služby jsou podle nich důležité, a které méně. Jako nejvíce chybějící uvedli *Dluhové poradenství* s nejvyšší hodnotou potřebnosti (1), dále *Služby pro osamělého rodiče s dítětem* a na třetím místě uváděli *Odstraňování technických bariér* (1,33). Souhrnná tabulka a graf se všemi hodnotami indexu je uveden níže.

Tabulka: Chybějící služby celkově dle indexu významnosti 1 (nejvýznamněji chybí), až 5 (chybí méně významně)

Služby	Index potřeby
Dluhové poradenství	1
Služby pro osamělého rodiče s dítětem	1,33
Odstraňování technických bariér	1,33
Vybudování/rozšíření azylových domů	1,33
Sociálně právní poradenství	1,5
Vybudování bytů pro krátkodobé bydlení pro občany v životní krizi	1,5
Rekonstrukce	1,5
Bydlení pro nízkopříjmové osoby a rodiny	1,67
Rozšíření služeb pro seniory a jejich rodiny	1,67
Podpora dobrovolnictví	1,67
Specifické programy pro mladé rodiny s dětmi	2
Specifické programy pro rodiny	2
Služby pro občany v krizi	2
Podpora výchovy dětí, vedení domácnosti	2
Informovanost k protidrogové prevenci	2
Poradenství k oblastem ohrožující zdraví	2
Rozšíření služeb pro ZP občany a jejich rodiny	2
Bydlení pro osoby se zdravotním postižením	2
Podpora pěstounské péče	2,33
Vybudování denního centra	2,5
Rozšíření nabídky pro využití volného času	2,67
Bydlení pro seniory	2,67
Služby zaměřené na získání zaměstnání	3
Podpora stravování a jídel	3
Rozšíření služeb pro soběstačnost jedince	3
Rozšíření sociální rehabilitace	3,5
Služby pro menšiny	4

Zdroj: Sociotrendy

**Graf: Chybějící sociální služby celkově dle indexu potřeby
1 (nejvýznamněji chybí), až 5 (chybí méně významně)**

Zdroj: Sociotrendy

Třídění chybějících služeb podle cílových skupin

V tabulkách níže jsou uvedeny sociální služby, které poskytovatelé služeb vnímali jako chybějící pro jednotlivé cílové skupiny. Pořadí chybějících služeb je uvedeno podle počtu výpovědí poskytovatelů.

Rodina s dětmi a mládež

Chybějící služby pro cílovou skupinu *Rodina s dětmi a mládež* byly uváděny konkrétně azylové domy (dvěma poskytovateli).

Tabulka: Seznam chybějících služeb pro cílovou skupinu „Rodina s dětmi a mládež“

Služba	Počet poskytovatelů	%
Sociální poradenství (§ 37)	1	12,5
Raná péče (§ 54)	1	12,5
Azylové domy (§ 57)	2	25
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (§ 62)	1	12,5
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (§ 65)	1	12,5

Zdroj: Sociotrendy

Další specifikované chybějící služby a aktivity:

- Dostupné a sociální bydlení na území města Konice.
- Krizové, případně azylové bydlení pro rodiny s dětmi v bytové nouzi.
- Stablně financovaná dluhová poradna.

- V rámci stávajících terénních služeb systematické zaměření na prevenci ztráty bydlení.
- Rozšíření stávajících sociálních služeb směrem k dětem se zdravotním postižením (adekvátní služby péče).
- Dostupnost odborné péče pro děti ze sociálně a ekonomicky slabších rodin.
- Rozšíření služeb NZDM a obdobných i návazných služeb v rámci volnočasových aktivit dětí a mládeže do 26 let (sportovní aktivity, aktivity v domech dětí a mládeže) pokud možno bezúplatné, případně s příspěvkem obce na dítě.
- Zaměřenost na rozvoj dobrovolnictví zejména v rámci návazných služeb, např. pro doučování dětí a doprovod, kdy dobrovolnictví není vázáno na specifické vědomosti, dovednosti a kompetence potřebné např. u ošetřovatelství.
- Rozšíření informovanosti o sociálních službách a možnostech jejich využití.

Senioři a osoby se zdravotním postižením

Podskupina Senioři

Za chybějící služby pro *seniory* byly považovány Odlehčovací služby uvedené třemi poskytovateli. Následovaly služby Domovy se zvláštním režimem, Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče a Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením uvedené dvěma poskytovateli. Další služby jsou uvedeny v tabulce.

Tabulka: Chybějící sociální služba pro cílovou skupinu „Senioři“

Služba	Počet poskytovatelů	%
Odlehčovací služby (§ 44)	3	37,5
Domovy se zvláštním režimem (§ 50)	2	25
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče (§ 52)	2	25
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (§ 66)	2	25
Sociální poradenství (§ 37)	1	12,5
Osobní asistence (§ 39)	1	12,5
Pečovatelská služba (§ 40)	1	12,5
Podpora samostatného bydlení (§ 43)	1	12,5
Denní stacionáře (§ 46)	1	12,5
Domovy pro osoby se ZP (§ 48)	1	12,5
Domovy pro seniory (§ 49)	1	12,5
Chráněné bydlení (§ 51)	1	12,5

Zdroj: Sociotrendy

Podskupina Osoby se zdravotním postižením

Pro osoby se *zdravotním postižením* byly požadovány služby, případně rozšíření služeb Osobní asistence, Centra denních služeb a Sociální poradenství uváděné dvěma poskytovateli. Další vyžadované služby jsou uvedeny v tabulce.

Tabulka: Chybějící sociální služba pro cílovou skupinu „Osoby se zdravotním postižením“

Služba	Počet poskytovatelů	%
Osobní asistence (§ 39)	2	25
Centra denních služeb (§ 45)	2	25
Sociální poradenství (§ 37)	2	25
Pečovatelská služba (§ 40)	1	12,5
Denní stacionáře (§ 46)	1	12,5
Týdenní stacionáře (§ 47)	1	12,5
Domovy pro osoby se ZP (§ 48)	1	12,5
Domovy se zvláštním režimem (§ 50)	1	12,5
Chráněné bydlení (§ 51)	1	12,5
Domy na půl cesty (§ 58)	1	12,5
Nízkoprahová denní centra (§ 61)	1	12,5
Sociálně terapeutické dílny (§ 67)	1	12,5
Terapeutické komunity (§ 68)	1	12,5

Zdroj: Sociotrendy

Další specifikované chybějící služby a aktivity odpovídající oběma cílovým podskupinám:

- Rozšíření služby osobní asistence a odlehčovací služby terénní formou.
- Vyjednat možnosti pro zajištění hospicové péče
- Chybí služby specializovaných lékařů, např. diabetolog, internista, chirurg apod. (Dostupnost uvedených služeb by bylo možno řešit i prostřednictvím služby senior-taxi.).
- Služby zaměřené na osoby užívající návykové látky s ohledem na zvyšující se počet seniorů a osob se ZTP s návykovým jednáním.
- Pobytové zařízení pro seniory s návykovým jednáním – domov se zvláštním režimem.
- Kapacita domovů se zvláštním režimem pro osoby s různými typy demencí.
- Služby dluhového poradenství s ohledem na vysokou zadluženost seniorů a osob se zdravotním postižením.

Osoby sociálně vyloučené

Pro osoby *sociálně vyloučené* dvěma poskytovateli byla za chybějící službu uvedena Krizová pomoc. Z dalších služeb uvedených jedním poskytovatelem se jednalo např. o služby Tísňová péče, Sociální poradenství, Podpora samostatného bydlení a další.

Tabulka: Chybějící sociální služba pro cílovou skupinu „Osoby sociálně vyloučené“

Služba	Počet poskytovatelů	%
Krizová pomoc (§ 60)	2	25
Sociální poradenství (§ 37)	1	12,5
Tísňová péče (§ 41)	1	12,5
Podpora samostatného bydlení (§ 43)	1	12,5
Telefonická krizová pomoc (§ 55)	1	12,5
Kontaktní centra (§ 59)	1	12,5
Intervenční centra (§ 60a)	1	12,5
Noclehárny (§ 63)	1	12,5
Terénní programy (§ 69)	1	12,5
Tlumočnické služby (§ 56)	1	12,5
Průvodcovské a předčitatelské služby (§ 42)	1	12,5

Zdroj: Sociotrendy

Další specifikované chybějící služby a aktivity:

- Malometrážní byty, které by byly k dispozici pro nízkopříjmové osoby s podporou terénních služeb.
- Rozšíření služeb zaměřených na prevenci a řešení problémů spojených s užíváním návykových látek včetně alkoholu s ohledem na zvyšující se počet relevantních osob v produktivním věku.

Dostupnost sociálních služeb a služeb navazujících

Spokojenost klientů služeb s dostupností sociálních služeb či služeb navazujících byla zjišťována prostřednictvím dotazů na celkovou spokojenost s jednotlivými charakteristikami používaných služeb. V rámci výzkumného šetření zjišťování na toto téma probíhalo zejména mezi uživateli služeb, ale v rámci vlastní reflexe též mezi poskytovateli služeb. Poskytovatelé byli požádáni, aby odhadli, jak dalece jsou klienti celkově spokojeni s charakteristikami služeb uvedených v následujícím seznamu. Spokojenost byla hodnocena tak, že byla zvolena „známka 1“, jestliže poskytovatelé předpokládali, že jejich klienti jsou s odpovídající charakteristikou služeb velmi spokojeni, „známku 5“ zatrhlí v případě, že jsou klienti velmi nespokojeni.

Seznam spokojenosti respondentů se všemi charakteristikami služeb prostřednictvím indexu spokojenosti je uveden v následující tabulce. Čím více je hodnota indexu blíže 1, tím je pro respondenta potřeba více uspokojena a služba je pro něj dostupná.

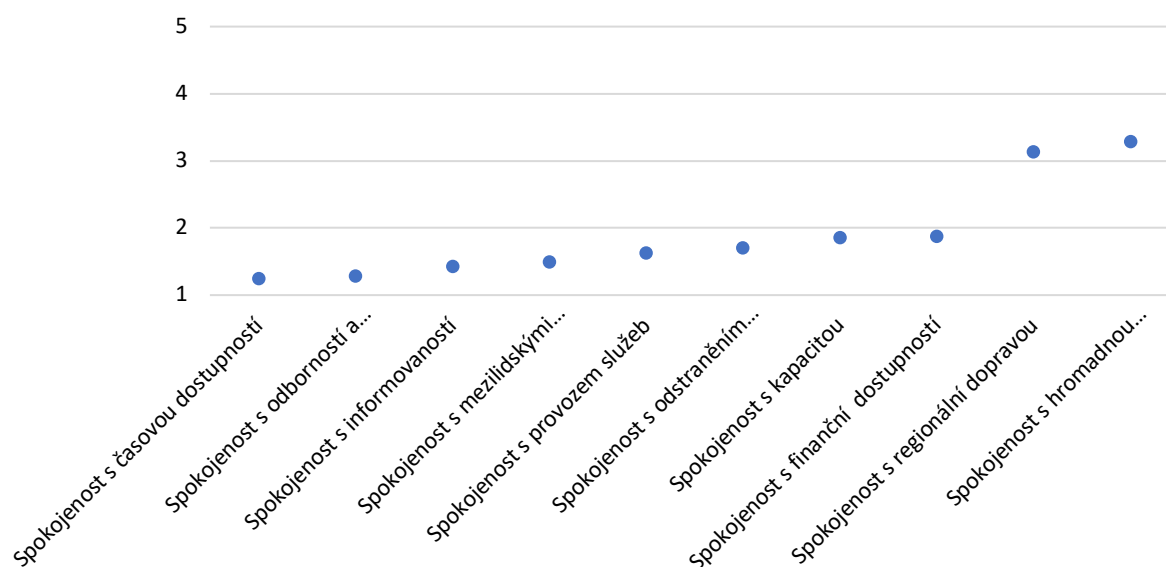
Na základě následujícího členění je nejlépe hodnocena časová dostupnost služeb (1,25), spokojenost s odborností personálu (1,29) a informovaností uživatelů služeb (1,4). Naopak nejméně jsou uživatelé spokojeni s finanční dostupností (1,9), s regionální dopravou (3,1) a dopravou v obcích (3,2). Úplné hodnocení je uvedeno v tabulce níže a v následujícím grafu.

Tabulka: Hodnocení dostupnosti služeb – Index spokojenosti s charakteristikami služeb Čím více je hodnota indexu blíže 1, tím je pro respondenta potřeba více uspokojena a služba je pro něho dostupná.

Spokojenost s časovou dostupností	1,25
Spokojenost s odborností a kvalifikací personálu	1,29
Spokojenost s informovaností	1,43
Spokojenost s mezilidskými vztahy mezi klienty a personálem	1,5
Spokojenost s provozem služeb	1,63
Spokojenost s odstraněním technických bariér	1,71
Spokojenost s kapacitou	1,86
Spokojenost s finanční dostupností	1,88
Spokojenost s regionální dopravou	3,14
Spokojenost s hromadnou dopravou v obci	3,29

Zdroj: Sociotrendy

**Graf: Intenzita spokojenosti s charakteristikami služeb
na stupnici 1 až 5**

Zdroj: Sociotrendy

3.5 Požadavky poskytovatelů sociálních služeb a služeb navazujících

Sociální služby a služby navazující se potýkají s celou řadou problémů, jejichž řešení by pomohlo zlepšit situaci v poskytování služeb na Konicku.

Nejproblémovější oblastí se u služeb poskytovaných primárně pro všechny cílové skupiny jeví oblast materiální zejména ve smyslu vhodných nebytových prostor pro poskytovatele služeb s hodnotou indexu 1,8. Měřeno na indexu požadavků služeb na stupnici 1 až 5, přičemž 1 znamená velká potřeba a 5 nízká potřeba. Příkladem uvádíme výroky poskytovatelů v této oblasti:

- *Máme od města Prostějova pronajaté nebytové prostory - 1 velkou místnost, potřebovaly bychom 2 oddělené místnosti. Při pořádání volnočasových aktivit nemá sociální pracovník možnost věnovat se klientům individuálně.*
- *Prozatím chybějí v Konici prostory pro poskytování ambulantní služby, klienti jsou tedy nuceni jezdit do Prostějova.*

Na druhém místě se řadily systémové problémy, které jsou nejčastěji popisovány jako nejasnosti v zákoně o sociálních službách, nenávaznost legislativy (1,86). Jedna ze služeb uváděla problémy týkající se památkové ochrany objektu, přičemž je znemožněna rekonstrukce a dostavba objektu i zajištění bezbariérovosti. Příkladem uvádíme výrok poskytovatele:

- *Památková ochrana objektu zapříčiňuje, že není možné zajistit bezbariérovost objektu, zázemí pro zaměstnance a zázemí pro klienty. Potřebovali bychom systémově zajistit dostavbu objektu, odstranit památkovou ochranu, provést rekonstrukce stávajících prostor, další zvyšování bezbariérovosti.*

Na třetím místě se umístily finanční problémy zejména ve smyslu nejistoty ve financování a tím omezeného způsobu plánování rozpočtů (2,1). Příkladem uvádíme výrok poskytovatele:

- *Provoz a činnost není možno pokrýt ze zdrojů Individuálního projektu Olomouckého kraje.*

Na čtvrtém místě se umístily personální problémy (2,13). Příkladem uvádíme výrok poskytovatele:

- *Personální problémy jsou otázkou mezd v sociální oblasti, což je v současnosti problém. Dále se jedná o zajištění každodenní dopravy pro zaměstnance, což není ideální.*

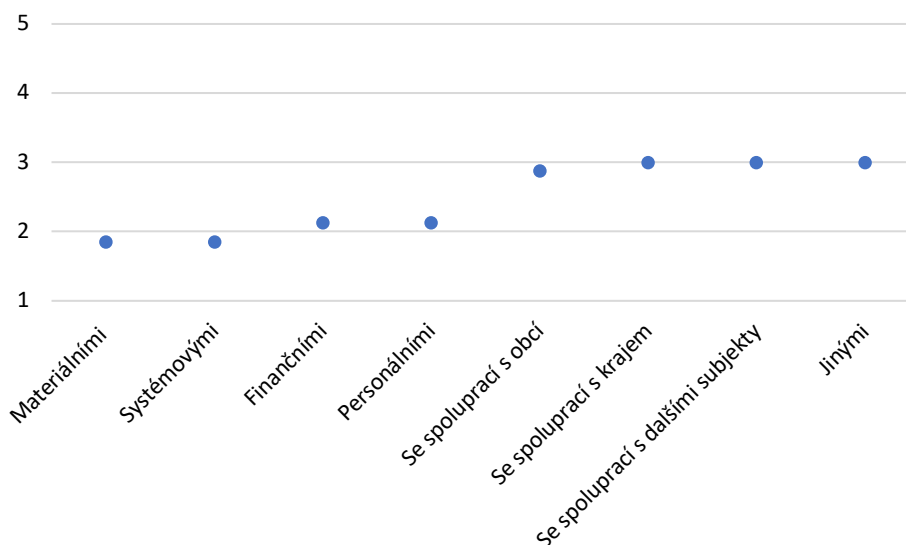
Pořadí požadavků ve smyslu všech problémů uvedených poskytovateli služeb jsou v celém výčtu uvedeny a seřazeny v následující tabulce a grafu.

Tabulka: Souhrnné problémové oblasti poskytovatelů služeb dle pořadí

Problémové oblasti	Index požadavků
Materiální	1,86
Systémové	1,86
Finanční	2,13
Personální	2,13
Spolupráce s obcí	2,88
Spolupráce s krajem	3
Spolupráce s dalšími subjekty	3
Jiné	3

Zdroj: Sociotrendy

Graf: Problémové oblasti poskytovatelů služeb
(Na stupnici 1 až 5, přičemž 1 znamená velká potřeba a 5 nízká potřeba.)

Zdroj: Sociotrendy

Nejčastější problémy se zajišťováním finančních prostředků pro poskytování sociálních služeb a služeb navazujících v rámci dotačních programů

Služby odpovídaly v rámci problematiky se zajišťováním finančních prostředků pro poskytování služeb v rámci dotačních programů. Bylo zjišťováno u jednotlivých charakteristik prostřednictvím průměrného indexu potřeby.

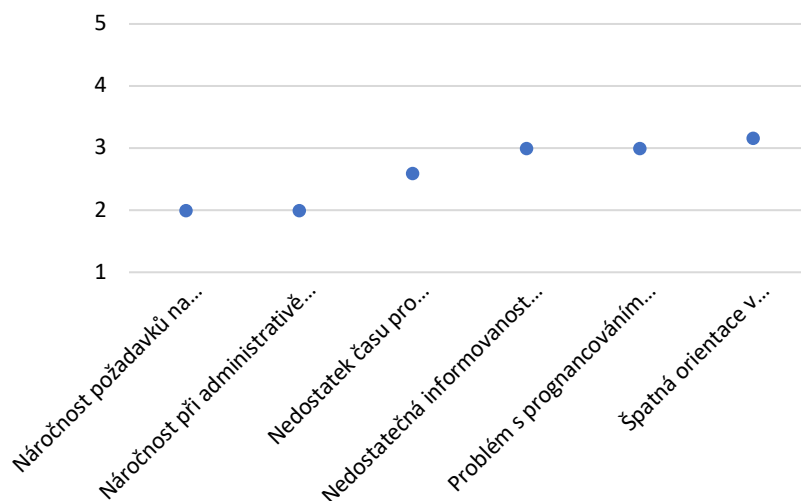
Výraznějším problémem při zajišťování finančních prostředků pro poskytování sociálních služeb v rámci dotačních programů je náročnost požadavků na projekt a jeho zpracování, což je hodnoceno službami indexem s hodnotou 2. Na dalším místě se jedná o administrativní náročnost a řízení projektu (2), dále nedostatek času při zpracování projektu. Na posledním místě se jedná o špatnou orientaci v dotačních programech (3,17). Všechny možnosti jsou uvedeny v grafu a tabulce níže.

Tabulka: Problémy služeb s dotačními programy

Problémy služeb s dotačními programy	Index
Náročnost požadavků na projekt a jeho zpracování	2
Náročnost při administrativě a řízení projektu	2
Nedostatek času pro zpracování a odeslání projektu	2,6
Nedostatečná informovanost o možnostech získání dotací	3
Problém s profinancováním návrhu projektu	3
Špatná orientace v informacích o dotačních programech	3,17

Zdroj: Sociotrendy

Graf: Problémy služeb s dotačními programy
(Na stupnici 1 až 5, přičemž 1 znamená velký problém, ..., 5 bez problému.)

Zdroj: Sociotrendy

Efektivita forem dárcovství

Respondenti byly dotazovány na efektivitu různých forem dárcovství pro získání dalších finančních zdrojů pro provoz služeb s použitím stupnice: 1 rozhodně efektivní, 2 spíše efektivní, 3 jak kdy, 4 méně efektivní, 5 neefektivní.

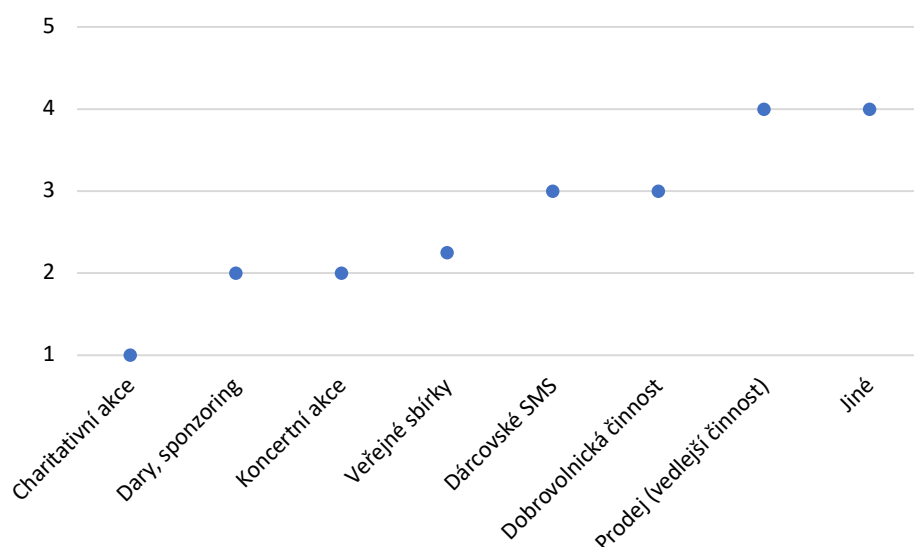
Jako nejefektivnější forma byly uváděny charitativní akce (index efektivity 1). Na druhém místě dary, sponzoring a koncertní akce. Na posledním místě se jednalo o doplňkový prodej. Všechny hodnoty jsou uvedeny v tabulce a grafu níže.

Tabulka: Index efektivity různých forem dárcovství

Formy dárcovství	Index efektivity
Charitativní akce	1
Dary, sponzoring	2
Koncertní akce	2
Veřejné sbírky	2,25
Dárcovské SMS	3
Dobrovolnická činnost	3
Prodej (vedlejší činnost)	4
Jiné	4

Zdroj: Sociotrendy

Graf: Index efektivity různých forem dárcovství
(Na stupnici 1 až 5, přičemž 1 znamená velmi efektivní, až 5 neefektivní.)

Zdroj: Sociotrendy

Podněty pro zlepšení situace v sociálních službách a požadavky poskytovatelů

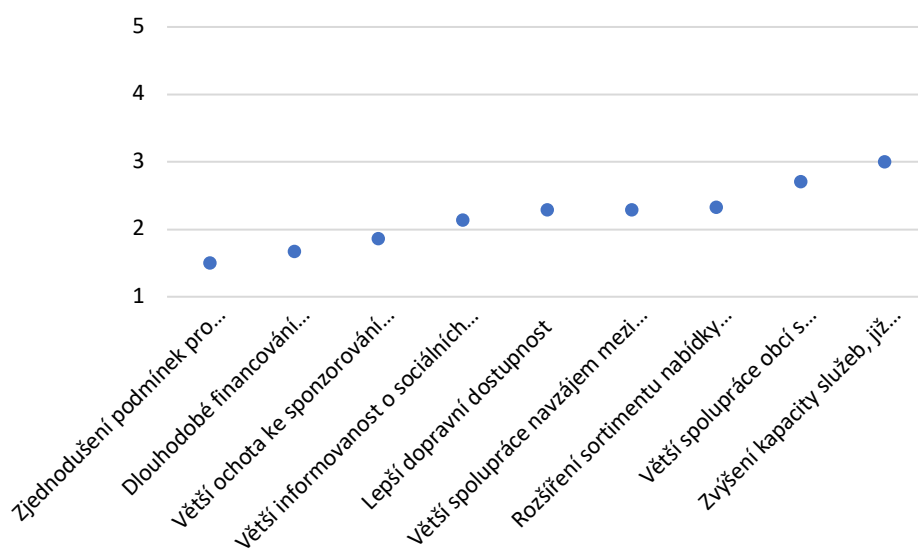
Poskytovatelé byli v rámci výzkumu dotázáni na to, které aspekty by pomohly zlepšit jejich situaci. Nejčastěji se přikláněli k názoru, že situaci v oblasti služeb by mohlo zlepšit zjednodušení podmínek pro získání dotací a grantů (1,5) a následovalo dlouhodobé financování služeb (1,6), dále větší ochota ke sponzorování sociálních služeb (1,8) a větší informovanost o službách směrem k veřejnosti (2,1). Indexy jsou souhrnně uvedeny v následující tabulce a grafu.

Tabulka: Zlepšení situace v oblasti sociálních služeb

Ke zlepšení situace v oblasti sociálních služeb pomáhá	Index
Zjednodušení podmínek pro získání dotací a grantů	1,5
Dlouhodobé financování sociálních služeb	1,67
Větší ochota ke sponzorování sociálních služeb	1,86
Větší informovanost o sociálních službách	2,14
Lepší dopravní dostupnost	2,29
Větší spolupráce navzájem mezi poskytovateli sociálních služeb	2,29
Rozšíření sortimentu nabídky sociálních služeb	2,33
Větší spolupráce obcí s poskytovateli sociálních služeb	2,71
Zvýšení kapacity služeb, již existujících	3

Zdroj: Sociotrendy

Graf: Zlepšit situaci v sociálních službách pomáhá (1= rozhodně ano, ..., 5= rozhodně ne)

Zdroj: Sociotrendy

3.6 Personální zajištění služeb

Personální zajištění pracovníků ve službách

Celkový počet placených pracovníků v současnosti v sociálních službách a službách navazujících na Konicku je 136 pracovníků dle údajů poskytnutých 8 službami v rámci dotazníkového šetření. Jedná se o minimální počet, který se skládá z odborného personálu (88 osob), provozního personálu (48 osob), přičemž jejichž upřesnění je uvedeno v následujících tabulkách.

Tabulka: Počet pracovníků odborného personálu v zařízeních sociálních služeb a služeb navazujících

	Počet pracovníků ⁹	Počet zařízení služeb	Minimum pracovníků služby	Maximum pracovníků služby	Průměrný počet pracovníků na službu ¹⁰
Sociální pracovník	11	7	1	2	1,57
Pracovník v sociálních službách	57	6	1	21	9,5
Všeobecná sestra	18	3	5	7	6
Další zdravotnický personál	1	1	1	1	1
Další odborní pracovníci (včetně supervizora)	1	1	1	1	1
Celkem	88				

Zdroj: Sociotrendy

Celkový počet pracovníků provozního personálu v zařízeních služeb je uveden v tabulce níže.

Tabulka: Počet pracovníků provozního personálu v zařízeních sociálních služeb a služeb navazujících

	Počet pracovníků	Počet zařízení služeb	Minimum pracovníků služby	Maximum pracovníků služby	Průměrný počet pracovníků na službu
Vedoucí pracovník	5	3	1	2	1,67
Účetní a ekonom	10	4	1	4	2,5
Ostatní pracovník (obslužný personál)	31	4	3	14	7,75
Jiné	2	2	1	1	1
Celkem	48				

Zdroj: Sociotrendy

Spolupráce s dobrovolníky

Poskytovatelé obecně vnímají spolupráci s dobrovolníky jako pozitivní. Na jednu stranu spolupráci vnímají kladně, na druhou však vidí administrativní zátěž v poskytování dobrovolnických služeb. Přivítali by externí subjekt, který by dobrovolnickou činnost koordinoval.

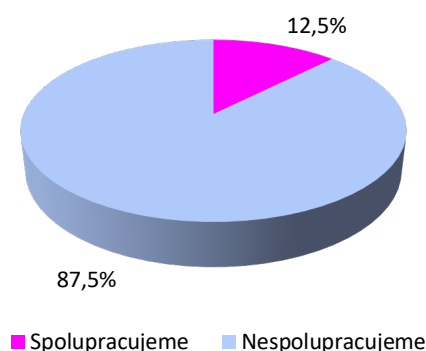
Většina poskytovatelů s dobrovolníky nespolupracuje (87, 5 %) a to z důvodu povahy služby, administrativní náročnosti a v současné době z důvodu nejasně vymezené zodpovědnosti ve vztazích mezi dobrovolníky, uživateli a poskytovateli služby. Větší desetina služeb

⁹ Jedná se o počet placených pracovníků dané služby uvedený ve výzkumném šetření.

¹⁰ Průměrný počet je matematickým údajem, jedná o číselný údaj, nikoliv o „dělení“ jedinců.

s dobrovolníky naopak spolupracuje a jedná se o 12,5 % respondentů. Souhrnný graf je uveden níže.

Graf: Spolupráce s dobrovolníky (% , N=8)

Zdroj: Sociotrendy

Vzdělávání zaměstnanců

Kvalifikace a vzdělávání pracovníků je průběžně zvyšováno prostřednictvím nejrůznějších vzdělávacích seminářů, kurzů apod. Pro pracovníky zejména v sociální oblasti je důležitá kvalitní supervize a zajištění pravidelného uskutečňování.

Problematika vzdělávání zaměstnanců služeb byla zjišťována dotazem na pořádání vzdělávacích aktivit. Nejvíce služeb využívá stáže a školení, následují ostatní typy forem vzdělávání, viz následující souhrnná tabulka.

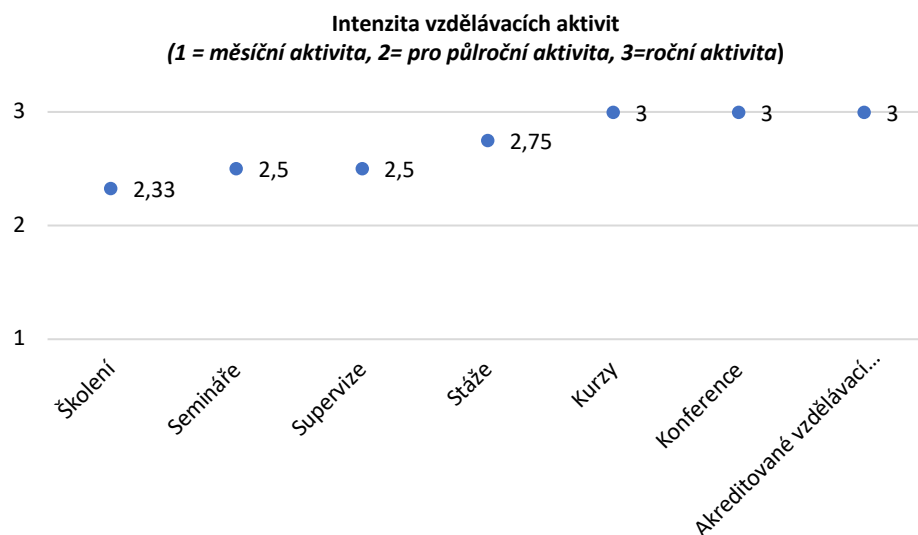
Tabulka: Druhy vzdělávání zaměstnanců

Vzdělávací aktivita	Počet služeb	%
Stáže	4	50,0 %
Školení	2	25,0 %
Semináře	1	12,5 %
Supervize	1	12,5 %
Akreditované vzdělávací programy	1	12,5 %

Zdroj: Sociotrendy

Intenzita vzdělávacích aktivit byla zjišťovaná jako měsíční, půlroční a roční. Pro grafické znázornění intenzity vzdělávacích aktivit byly použity číselné symboly, kdy pro měsíční aktivity bylo použito číslo 1, pro půlroční číslo 2 a roční číslo 3.

Nejčastěji jsou realizována školení, semináře či supervize jednou za čtvrt roku a konference, kurzy a akreditované vzdělávací programy jsou realizovány s roční intenzitou.

Zdroj: Sociotrendy

3.7 Analýza finančních toků do sociálních služeb

Financování sociálních služeb je vícezdrojové. Sociální služby lze financovat z:

- příjmu od uživatelů (úhrada za stravu, ubytování a péči s využitím příspěvku na péči apod.),
- veřejných zdrojů:
 - z dotačních řízení ze státního rozpočtu, rozpočtu kraje a obce¹¹ (MPSV, Kraj, financování prostřednictvím příspěvkových organizací a dotačních programů daného města),
 - z příjmu od zdravotních pojišťoven (u služeb, kde to zákon o sociálních službách stanovuje),
 - ze Strukturálních fondů Evropské unie,
 - nadací a nadačních fondů, sponzorů, sbírek, výnosem z reklamy a dalších dárců.

Jednotliví poskytovatelé služeb, kteří splňují podmínky registrace k poskytování sociálních služeb, mají s platností zákona o sociálních službách rovný přístup ke všem finančním zdrojům.

V rámci výzkumu poskytovatelů sociálních služeb a služeb navazujících byly zjišťovány finanční toky do sociálních služeb, které zahrnují:

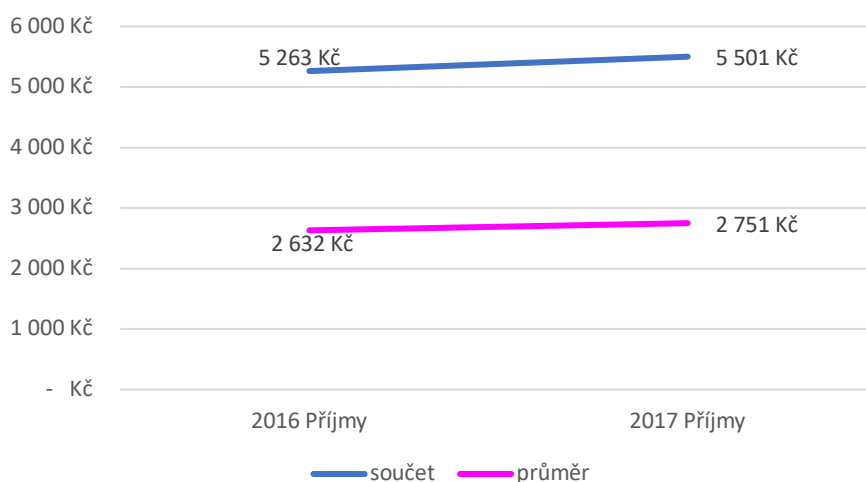
- Dotace od EU
- Dotace od státu
- Dotace od kraje
- Dotace od úřadu práce
- Dotace od města/obce
- Příspěvek zřizovatele

¹¹ Finanční prostředky by měly být rozdělovány mezi jednotlivé poskytovatele sociálních služeb v souladu se schváleným komunitním plánem rozvoje sociálních služeb v daném území.

- Příjmy od zdravotních pojišťoven
- Příjmy z úhrad od uživatelů (klientů) za poskytovanou péči
- Příjmy z úhrad od uživatelů (klientů) za poskytnuté ubytování a stravování
- Příjmy z vlastní činnosti
- Ostatní příjmy

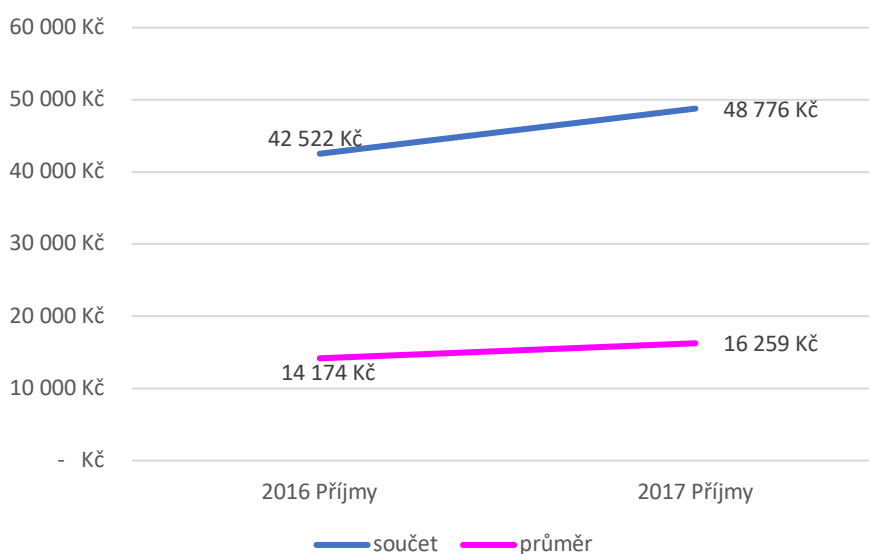
Finanční toky do sociálních služeb za roky 2016 a 2017 jsou uvedeny s ohledem na jejich formy v grafech níže. U sociálních služeb byl zaznamenán od předcházejícího sledovaného roku určitý nárůst celkových příjmů.

Graf: Finanční toky do sociálních služeb: terénní služby v tis. Kč

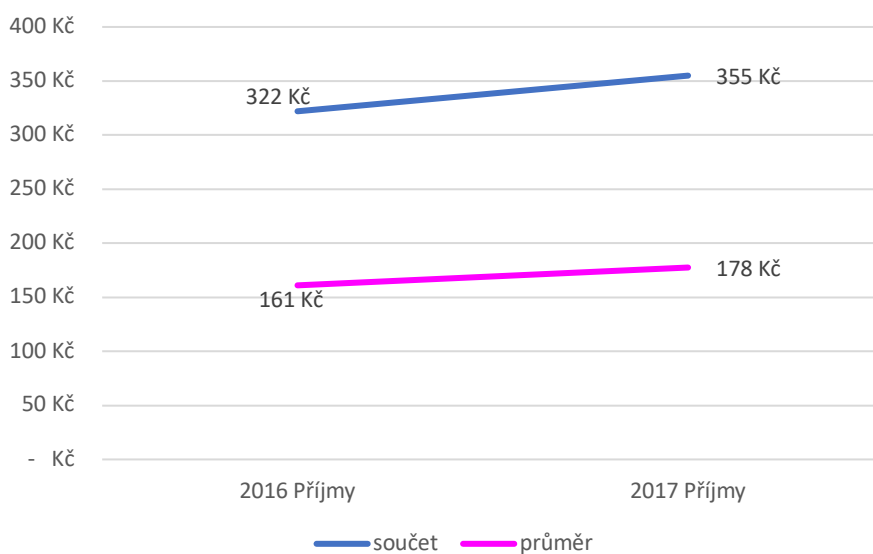
Zdroj: Sociotrendy

Graf: Finanční toky do sociálních služeb: pobytové služby v tis. Kč

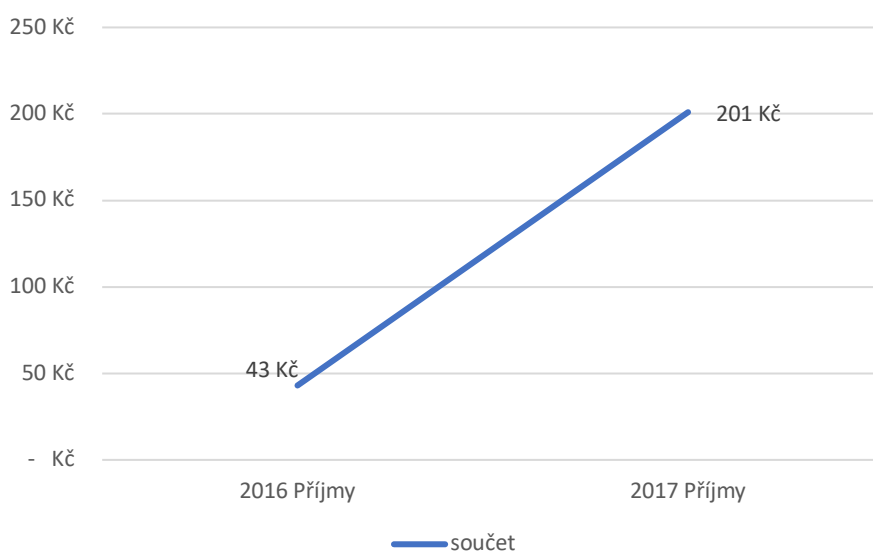
Zdroj: Sociotrendy

Graf: Finanční toky do sociálních služeb: terénní kombinované služby v tis. Kč

Zdroj: Sociotrendy

Graf: Finanční toky do navazujících služeb

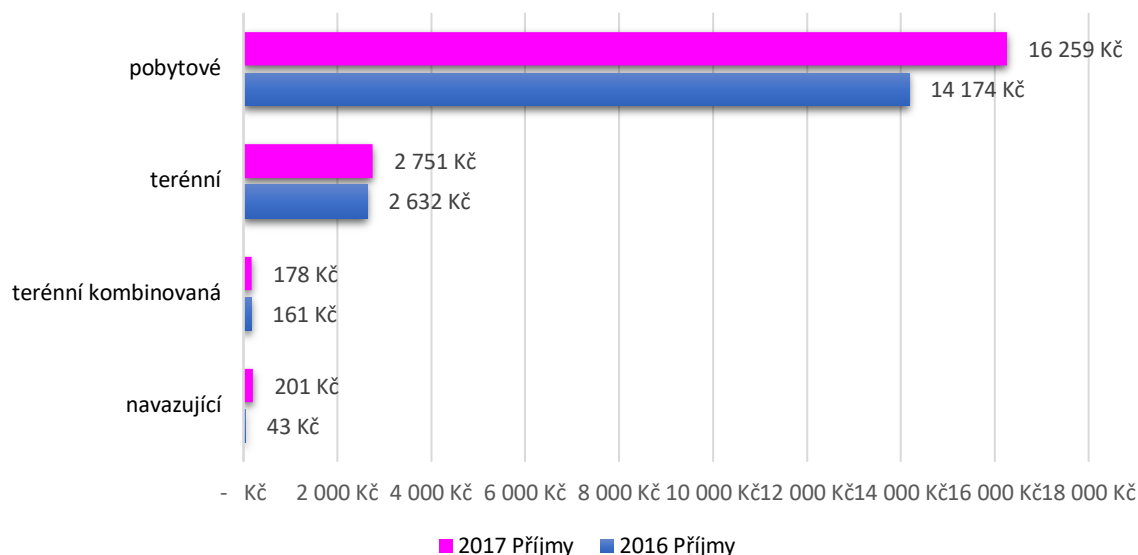
Zdroj: Sociotrendy

Finanční toky do služeb s ohledem na obvyklé příjmy celkově v tis. Kč jsou uvedeny v grafu níže. S ohledem na předcházející sledované období, tj. rok 2016, zdroje finančních prostředků roku 2017 přicházející do sociálních služeb narůstají.

Celkově lze konstatovat, že s nejvyššími finančními prostředky disponují pobytové služby s obvyklou částkou v roce 2017 okolo 16 259 tis. Kč, v roce 2016 se jednalo o částku 14 174 tis. Kč.

Následují služby terénní s obvyklou roční částkou v roce 2017 okolo 2 751 tis. Kč, v roce 2016 se jednalo o částku 2 632 tis. Kč. Dále terénní kombinované s obvyklou částkou 178 tis. Kč v roce 2017, v roce 2016 se jednalo o částku 161 tis. Kč. Navazující služba disponovala v roce 2017 s obvyklou částkou 201 tis. Kč, v roce 2016 s částkou 43 tis. Kč.

Graf: Finanční toky do služeb s ohledem na obvyklé příjmy celkově v tis. Kč v letech 2016 a 2017

Zdroj: Sociotrendy

Struktura finančních toků podle druhů sociálních služeb v letech 2016–2017

Dotace a druhy příjmů charakterizující strukturu finančních toků dle druhů sociálních služeb v letech 2016 a 2017.

V tabulkách níže jsou uvedeny obvyklé příjmy¹² v rámci jednotlivých forem a druhů služeb, které byly získány prostřednictvím výpočtu relevantních údajů. Ty charakterizují finanční toky do daného druhu sociálních služeb.

¹² Údaje odpovídají zdrojovým informacím, specificky strukturovaným datům, které byly jednotlivými spolupracujícími zařízeními poskytnuty v rámci výzkumného šetření.

Třídění dle forem služeb

Tabulka: Struktura finančních toků dle forem sociálních služeb – Rozpočtový rok 2017 (příjmy v tis. Kč)

Forma služby		Dotace od EU 2017	Dotace od státu 2017	Dotace od kraje 2017	Dotace od UP 2017	Dotace od města 2017	Dotace od jiných obcí 2017
Terénní	Obvyklé (průměrné) příjmy		2307	731	25	5100	15
	N		1	2	1	2	1
Pobytová celoroční	Obvyklé (průměrné) příjmy		7456	1622	266	10	39
	N		2	2	2	1	2
Terénní – ambulantní kombinovaná	Obvyklé (průměrné) příjmy		49	124	27	30	
	N		1	2	1	1	

Zdroj: Sociotrendy

Tabulka: Struktura finančních toků dle forem sociálních služeb – Rozpočtový rok 2017 (příjmy v tis. Kč) - pokračování

Forma služby		Příspěvek zřizovatele 2017	Příjmy od zdravotních pojišťoven 2017	Příjmy z úhrad od uživatelů 2017	Příjmy z úhrad ubytování 2017	Příjmy z vlastní 2017	Ostatní příjmy 2017
Terénní	Obvyklé (průměrné) příjmy			1197		185	100
	N			1		1	1
Pobytová celoroční	Obvyklé (průměrné) příjmy	371	294	3832	5152	502	307
	N	2	3	3	3	1	3

Zdroj: Sociotrendy

Tabulka: Struktura finančních toků dle forem sociálních služeb – Rozpočtový rok 2016 (příjmy v tis. Kč)

Forma služby		Dotace od EU 2016	Dotace od státu 2016	Dotace od kraje 2016	Dotace od UP 2016	Dotace od města 2016	Dotace od jiných obcí 2016
Terénní	Obvyklé (průměrné) příjmy		1945	1293	180	105	19
	N		1	1	1	2	1
Pobytová celoroční	Obvyklé (průměrné) příjmy		4093	2706	345	10	14
	N		2	1	2	1	2
Terénní – ambulantní kombinovaná	Obvyklé (průměrné) příjmy		23	189	53	30	4
	N		2	1	1	1	1

Zdroj: Sociotrendy

Tabulka: Struktura finančních toků dle forem sociálních služeb – Rozpočtový rok 2016 (příjmy v tis. Kč) - pokračování

Forma služby		Příspěvek zřizovatele 2016	Příjmy od zdravotních pojišťoven 2016	Příjmy z úhrad od uživatelů 2016	Příjmy z úhrad ubytování 2016	Příjmy z vlastní 2016	Ostatní příjmy 2016
Terénní	Obvyklé (průměrné) příjmy			1211		329	76
	N			1		1	1
Pobytová celoroční	Obvyklé (průměrné) příjmy	1682	248	3513	5037	138	336
	N	2	3	3	3	1	3

Zdroj: Sociotrendy

Třídění dle druhů služeb

Tabulka: Struktura finančních toků dle druhů sociálních služeb – Rozpočtový rok 2016 (příjmy v tis. Kč)

Druh služby		Dotace od EU 2017	Dotace od státu 2017	Dotace od kraje 2017	Dotace od UP 2017	Dotace od města 2017	Dotace od jiných obcí 2017
Služby sociální péče	Obvyklé (průměrné) příjmy		5740	1148	186	105	31
	N		3	3	3	2	3
Služby sociální prevence	Obvyklé (průměrné) příjmy		49	503,67	27	5015	
	N		1	3	1	2	

Zdroj: Sociotrendy

Tabulka: Struktura finančních toků dle druhů sociálních služeb – Rozpočtový rok 2017 (příjmy v tis. Kč) - pokračování

Druh služby		Příspěvek zřizovatele 2017	Příjmy od zdravotních pojišťoven 2017	Příjmy z úhrad od uživatelů 2017	Příjmy z úhrad ubytování 2017	Příjmy z vlastní 2017	Ostatní příjmy 2017
Služby sociální péče	Obvyklé (průměrné) příjmy	371	294	3173	5152	344	256
	N	2	3	4	3	2	4

Zdroj: Sociotrendy

Tabulka: Struktura finančních toků dle druhů sociálních služeb – Rozpočtový rok 2016 (příjmy v tis. Kč)

Druh služby		Dotace od EU 2016	Dotace od státu 2016	Dotace od kraje 2016	Dotace od UP 2016	Dotace od města 2016	Dotace od jiných obcí 2016
Služby sociální péče	Obvyklé (průměrné) příjmy		3377	2706	290	100	16
	N		3	1	3	2	3
Služby sociální prevence	Obvyklé (průměrné) příjmy		23	741	53	25	4
	N		2	2	1	2	1

Zdroj: Sociotrendy

Tabulka: Struktura finančních toků dle druhů sociálních služeb – Rozpočtový rok 2016 (příjmy v tis. Kč) - pokračování

Druh služby		Příspěvek zřizovatele 2016	Příjmy od zdravotních pojišťoven 2016	Příjmy z úhrad od uživatelů 2016	Příjmy z úhrad ubytování 2016	Příjmy z vlastní 2016	Ostatní příjmy 2016
Služby sociální péče	Obvyklé (průměrné) příjmy	1682	248	2937	5037	234	271
	N	2	3	4	3	2	4

Zdroj: Sociotrendy

3.8 Shrnutí

- Výzkumného šetření se účastnilo 8 poskytovatelů služeb z celkového počtu osmi poskytovatelů aktivně působících na Konicku.
- Více než třetinu služeb tvoří obecně prospěšné společnosti, čtvrtinu služeb náleží církevní organizace. Ostatní služby mají statut spolku, příspěvkové organizace kraje a příspěvkové organizace obce.
- Polovina poskytovatelů služeb má zajištěnou bezbariérovost, nicméně desetina souboru ji zajištěnou nemá, přičemž uvádí, že zajištění bezbariérové obslužnosti v rámci poskytování služeb by bylo vhodné. Třetina bezbariérovost nepožaduje s ohledem na povahu služby a jedná se především o terénní služby.
- Polovina služeb uvedla vyrovnanou kapacitu s poptávkou. Druhá polovina souboru uvedla, že poptávka převyšuje možnosti kapacity. Žádná služba neuvedla, že by nabídka převyšovala poptávku. Kapacity služeb na Konicku s ohledem na stav bude třeba v budoucnu posílit, což se týká zejména služeb domovů pro seniory a dluhového poradenství.
- Více než desetina služeb je na Konicku poskytována okamžitě. Čtvrtina služeb je poskytnuta do dvou až tří dnů. Dále ve více než desetině případů se jedná o poskytnutí služby do měsíce, do roka a do dvou let (12,5 %).
- Na Konicku jsou sociální pracovníci schopni registrovanou službu nabídnout minimálně 158 klientům služby pobytové, minimálně 11 klientům služby terénní, minimálně 7 klientům kombinovaných služeb „terénní – ambulantní“ a minimálně 1 klientovi služby navazující.
- Chybějící sociální služby či služby navazující v rámci potřeby byly uváděny zejména služby: dluhové poradenství, služby pro osamělého rodiče s dítětem, odstraňování technických bariér, vybudování/rozšíření azylových domů, sociálně právní poradenství, vybudování bytů pro krátkodobé bydlení pro občany v životní krizi, rekonstrukce, bydlení pro nízkopříjmové osoby a rodiny, rozšíření služeb pro seniory a jejich rodiny, podpora dobrovolnictví. Dále se jednalo o možnost rozšíření služby osobní asistence a odlehčovací služby terénní formou, také pro zajištění chybějící hospicové péče.
- Nejproblémovější oblastí se u služeb poskytovaných primárně pro všechny cílové skupiny jeví oblast *materiální* zejména ve smyslu vhodných nebytových prostor pro poskytovatele služeb. Na druhém místě se řadily *systémové problémy*, které jsou nejčastěji popisovány jako nejasnosti v zákoně o sociálních službách, nenávaznost legislativy. Byl rovněž uveden problém týkající se památkové ochrany objektu, přičemž službě je znemožněna rekonstrukce a dostavba objektu i zajištění bezbariérovosti. Na dalším místě se umístily finanční problémy zejména ve smyslu *nejistoty ve financování* a tím omezeného způsobu plánování rozpočtů. Těsně za nimi se umístily *personální problémy*.
- Co se týče efektivit různých forem dárcovství pro získání dalších finančních zdrojů pro provoz služeb, jako nejefektivnější forma byly zejména uváděny charitativní akce, sponzoring a dary, koncertní akce a veřejné sbírky.

- Situaci v oblasti služeb by mohlo zlepšit zjednodušení podmínek pro získání dotací a grantů, dále dlouhodobé financování služeb, větší ochota ke sponzorování sociálních služeb a větší informovanost o službách směrem k veřejnosti.
- V sociálních službách a službách navazujících pracuje 136 pracovníků na Konicku, dle údajů poskytnutých 8 službami v rámci dotazníkového šetření. Jedná se o odborný personál (88 osob) a provozní personál (48 osob) v minimálních počtech.
- Kvalifikace a vzdělávání pracovníků je průběžně zvyšováno prostřednictvím vzdělávacích seminářů, kurzů. Nejvíce služeb využívá stáže a školení, následují semináře a supervize.
- V rámci finančních toků do sociálních služeb s ohledem na obvyklé příjmy v rámci období 2016 a 2017 finanční prostředky přicházející do sociálních služeb mají růstovou tendenci. Nejvyššími finančními prostředky disponují pobytové služby s obvyklou částkou okolo 16 259 tis. Kč v roce 2017. Následují služby terénní, kombinované (terénní – ambulantní).

Závěrečná sociotechnická doporučení

Následující doporučení jsou formulovaná ve vztahu k prioritním oblastem Akčního plánu Olomouckého kraje, tak i v souladu s Minimálními kritérii plánování rozvoje sociálních služeb na krajské úrovni Olomouckého kraje. Dále na základě aktuálních výsledků výzkumného šetřeními uživatelů sociálních služeb a veřejnosti, obcí a poskytovatelů sociálních služeb.

Doporučení podporující akční plán

- Doporučujeme podporovat stávající síť sociálních služeb a služeb navazujících s ohledem na dané počty služeb.
- Vzhledem k prioritním oblastem a výsledkům výzkumného šetření u zadavatelů služeb doporučujeme pokračovat v komunikaci se všemi obcemi a zejména i s těmi, které ze svých nákladů zatím nevynakládají finanční prostředky na sociální služby.
- Navrhujeme podpořit možnosti pro rozšíření terénních služeb, které byly ve výzkumných zjištěních upřesněny jako chybějící s ohledem na specifikovanou cílovou skupinu *osoby sociálně vyloučené* ve vztahu k podpoře zajištění malometrážních bytů, které by byly k dispozici právě pro nízkopříjmové osoby.
- Doporučujeme rozšířit pečovatelské služby a služby podporující soběstačnost jedince prostřednictvím osobní asistence a odlehčovací služby terénní formou, s ohledem na finanční participaci obcí na zajištění dostupnosti služeb na Konicku.
- V rámci prioritních oblastí Akčního plánu OK je doporučena podpora pobytových sociálních služeb komunitního typu určených seniorům se sníženou soběstačností respektující individuální potřeby a přibližující život jejich přirozenému sociálnímu prostředí. Proto doporučujeme zvážit vybudování vhodných pobytových komunitních center, tzv. „Komunitní domy pro seniory“, v jejichž prostorách by se nacházely jak pobytové služby dlouhodobého typu pro potřebné občany, tak prostory pro komunitní aktivity občanů dané lokality.
- Rozvíjet potenciál pro dobrovolnictví, pro které v současnosti na Konicku chybí institucionální zastřešení.

Doporučení s ohledem na požadavky poskytovatelů služeb

Zajistit stabilitu a dostupnost následujících sociálních služeb, které byly poskytovateli služeb uvedeny jako vyžadované:

- Podporovat rozšíření kapacity služeb domovů pro seniory na Konicku.
- Podporovat rozšíření kapacity služeb domovů se zvláštním režimem na Konicku (pro seniory s návykovým jednáním a osoby s různými typy demencí).
- Podporovat rozšíření kapacity dluhového poradenství.
- Podporovat rozšíření služeb pro osamělého rodiče s dítětem.
- Pokračovat v odstraňování technických bariér jak v institucích, tak veřejném prostoru.
- Rozšíření kapacity azylových domů.

- Zajištění sociálně právního poradenství.
- Podpora pro vybudování bytů (případně rekonstrukce stávajících prostor) pro účely bydlení pro potřebné občany různých cílových skupin, zejména krátkodobé bydlení pro občany v životní krizi, bydlení pro nízkopříjmové osoby a rodiny.
- Rozšíření služeb pro seniory a jejich rodiny, zejména s ohledem na služby osobní asistence a odlehčovací služby terénní formou, rovněž pro zajištění chybějící hospicové péče.
- Zajištění prostor pro poskytování relevantních sociálních služeb (zejména v Konici pro poskytování ambulantní služby).

Doporučení s ohledem na požadavky uživatelů

Doporučujeme zajistit stabilitu a dostupnost stávajících služeb a podpořit rozvoj u služeb, které byly vyžadovány uživateli, a které jsou následně uvedeny. Za zásadní je považováno:

- Zajistit stabilitu a dostupnost domovů pro seniory, kluby seniorů, azylové domy, sociální poradenství, volnočasové aktivity, pečovatelské služby a služby dluhového poradenství.
- Zvýšit dostupnost služeb pro soběstačnost jedince, bydlení pro nízkopříjmové osoby a rodiny, podpora výchovy dětí, vedení domácnosti, vybudování bytů pro krátkodobé bydlení pro občany v životní krizi, odstraňování technických bariér, specifické programy pro mladé rodiny s dětmi.
- Rozšířit poskytování informací o sociálních službách a službách navazujících nejen směrem k uživatelům služeb, ale i veřejnosti.
- Rozšíření poskytování informací o sociálních službách a službách navazujících směrem k veřejnosti prostřednictvím zvýšeného využití veřejného prostoru.

Seznam zkratek

AD – Azylový dům

ČR – Česká republika

ČSÚ – Český statistický úřad

EU – Evropská unie

MPSV ČR – Ministerstvo práce a sociálních věcí

N – počet jednotek

OK – Olomoucký kraj

OÚ – obecní úřad

TP – Terénní práce

SO ORP – Správní obvod s rozšířenou působností

SASRD – Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

SPRSS – Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb

UP – Úřad práce

ZP – osoby se zdravotním postižením